

naša luč

**1994
april
4**

slovenske stopinje

otokar II.

V letih 1251–1272 je na skoraj celotnemu slovenskemu ozemlju vladal češki **kraljevič Otokar II.** Po večletnih bojih, ki so trajali v času "medvladja" – ko ni bilo pravega vladarja, ki bi vse te pokrajine povezoval v eno celoto – je Otokar II. znova **uvedel red** in deželi prinesel tako željeni **mir**. V njegovih prizadevanjih so ga podpirali skoraj vsi meščani, nižje plemstvo in tudi kmetje, ker so se tako rešili opustošenja raznih vojskovodij. Leta 1273 se Otokar II. ni hotel podrediti nemškemu kralju Rudolfu Habsbur-

Celjski grofje so bili po narodnosti Nemci – govorili so nemški jezik. Kljub temu so ostali v preprosti narodni zavesti zapisani kot nekakšni najmočnejši "slovenski" plemiči, ki so dejansko najbolj celovito zaokrožili večino slovenske posesti. Treba pa je priznati, da so živeli v času, ko narodna zavest še ni imela tako velike veljave kot jo ima nekaj sto let pozneje.

škem. Ta ga je nato s silo prisilil, da se je odpovedal ozemljem na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Slovenski marki. Tako so **Habsburžani** zavladali nad slovenskim ozemljem. Povezali so se s plemstvom, mu dali še večje pravice in tako so si Habsburžani pridobili zveste upravitelje, ki so vrsto let skrbeli za trdnost habsburških dežel.

Kasneje so se začeli **spori** v sami habsburški dinastiji. Po smrti Rudolfa IV. se je cesarstvo **razdelilo na dva dela**, ki se je kasneje zopet združilo. Sedaj že navidezno trdnost cesarstva so ogrožali tudi sami člani dinastije, ki so si večkrat poskušali razdeliti prej enoviti del cesarstva. Habsburžani so dobili nevarne **tekmece v Luksemburžanih** (1347–1437), ki so prav tako stremeli po cesarskem prestolu.

V slovenskih pokrajinah srečamo **celjske grofe**. Ti so najprej živeli na gradu Žovnek v Savinjski dolini, kasneje pa so z dedno pogodbo dobili še mesto Celje skupaj z obsežnimi vovbrskimi posestvi. Leta 1341 so jim Habsburžani podelili **dedno dostojanstvo celjskih grofov**. Bili so zelo vešč pri sklepanju raznih rodbinskih zvez, ki so jih pripeljali celo do habsburškega dvora. Vrh celjskih grofov je dosegel **Herman II.**, ki je v bitki pri Nikopolju rešil življenje samemu cesarju, ki je bil takrat iz vrst Luksemburžanov. V zahvalo mu je cesar podaril velika posestva v hrvaškem Zagorju

Slovenski kmet je bil v tem času zavezan tlaki. Ta se je delila na ročno in vozno. Pri ročni je sam opravljaj naložena dela, pri vozni pa je moral s sabo pripeljati tudi svojo živino. Tlaka se je delila še na izmerjeno in neizmerjeno. Pri prvi je bilo naloženo točno določeno število dni v letu, pri drugi pa je bil poklican na delo glede na vrsto dela.

in Medžimurju. Kasneje je bil Herman II. povišan v "državnega velikaša". Tako se je **rešil vazalstva**, ki ga je vezalo na Habsburžane. Hermanov naslednik Friderik II. je dobil naziv "**državni knez**" in s tem je celjska posest postala **samosvojna kneževina**. S tem so postali enakopravni z Habsburžani in celo kovali svoj denar s celjskim grbom. Podedovali so ozemlja Ortenburžanov in s tem pridobili še Radovljico, Ribnico in Kočevje.

Habsburžani se niso nikoli mogli sprizniti z dejstvom, da so izgubili vso deželoknežjo oblast nad celjskimi grofi. Obe družini sta se zapletli v **dolgotrajno vojno** (1436–1443) v kateri je najbolj trpelo kmečko ljudstvo. Vojna je zopet puštošila, požigala male kmetije in terjala velik krvni davek. Leta 1443 sta obe vojskujoči družini sklenili pogodbo, ki je določala, da v primeru, da izumro vsi moški potomci celjskih grofov, vse pokrajine pridejo pod habsburško oblast.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
POMLAD V VIPAVSKI DOLINI
(foto: Mirko Kambič)

pripravil L.B.
(se nadaljuje)

koga iščete... ni ga tukaj...

436676

Kljub tako veličastnim dogodkom in velikim besedam, ki se izrekajo v času Velike noči, ne smemo pozabiti, da je Vstali bil:

- izdan,
- sam na Oljski gori,
- zatajen od Petra in zasramovan od množice,
- bičan in sramotno kronan,
- križan in za njegovo suknjo so žrebali,
- On pa je govoril: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo... v tvoje roke izročam svojo dušo... še danes boš z menoj v rajū..."

V svetlobi Vstalega se vse naše "navidezne" zasluge, s katerimi se večkrat tako radi pohvalimo, preprosto izgubijo. Zato si ne lastimo lastnega zveličanja z našimi deli!

Bil je ponižan in usmrčen na najbolj nizkoten način zato, da je križ lahko postal simbol zmage in ljubezni. In prav to njegovo dejanje nam kaže na dejavnost vere, ki se kaže v delih in ne v velikih besedah. To ni čas, ko se usedeš in malo počiješ od napornega življenja. Je trenutek, ko moraš dejavnoreči DA in stopiti na pot, četudi je šel post mimo tebe in so tvoje roke prazne pred obličjem Gospoda.

Nikoli ni prepozno, da stopimo korak naprej in se vsaj sedaj, na praznik neuničljivega življenja in ljubezni, postavimo pred obličje Vstalega in mu pustimo, da nam spregovori.

Kje si bil, ko so križali Boga... Smrt kje je tvoja zmaga...

Blagoslovljene velikonočne praznike vam vsem želi

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Družina
Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Novamedia, 61000 Ljubljana

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
NAŠA LUČ
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 200 ATS
Anglija 11 GBP

Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD
Slovenija 1400 SIT

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 (23.2.1994) šteje Naša Luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.
PRINTED IN SLOVENIA
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sledečih računov pri Krekovi banki v Ljubljani:
tekoči račun NL, številka: 51800-620-336 200-15-20/38 ali devizni račun NL, številka: 51800-620-336 200-1129-17.

(ne)kultura smrti

Prebuja se čudovito jutro. Zgodnjepomladansko, podeželsko, praznično. Pravo slovensko velikonočno jutro. Eno tistih, ki se jih s sladko bolečino v srcu spominjaš, kjerkoli si na tujem. Ki jih z neprikritim domotožjem do podrobnosti opisuješ svojim, na tujem rojenim otrokom.

V Zelenem dolu pri fari nad vse slovesno "nabijajo" z zvonovi. Don Kamilu ravnokar vzame iz stranskega oltarja zlato monštranco, jo prenese v božji grob in pokadi. Potem s slovesnim, nekoliko ganjenim in tresočim glasom odpoje alelujo. Trikrat. Vsakič višje. Soprani morajo pri tretjem odgovoru stopiti na prste, da zadenejo

najvišjo noto. In nato procesija z baldahinom, banderi, vmes pa zvončkljanje, za katerega poskrbijo ministranti. Zadoni pesem "Kristus je vstal, vstali bomo tudi mi..." Procesija krene po pokopališču mimo grobov, kjer trupla naših domačih čakajo na svoje slavno vstajenje. Ko z vstalim Zveličarjem v rokah, v mislih blagoslavlja njihovo "neuničljivo upanje", don Kamila bridko stisnejo pri srcu grenki spomini. "Če res ne verjamemo več v vstajenje mesa in večno življenje, zakaj potem počnemo ves ta cirkus. Jaz naj bi bil nekakšen cirkuški direktor, ministrantje in pevci klovni, ljudje cirkuški navijači." (Da se gremo, naivne-

ži, slovensko versko folkloro, bi bilo premilo rečeno.)

+ + +

Ni še dolgo tega. Prav na tem pokopališču sem prijazno pobaral možakarja, ki je stal ob grobu svoje pokojne žene, ali verjame, da jo bo še kdaj srečal. "B-a-a-a-a, župnik! Pomislite z zdravo pametjo. Če si enkrat mrtev... si mrtev. Si mrhovina. Ni sile pod nebom, ki bi te oživel. Ja! Na vekomaj amen! Poglejte, tako!" In je odrezavo pokrižal svoje bodoče truplo podolgem in počez.

Te misli mi niso dale miru in zato sem ob najrazličnejših prilikah spraševal "vernike", kaj mislijo o vstajenju telesa. Komaj vsak deveti, kdo ve, če ne deseti je bil trdno prepričan, da nam bo dobri Bog nekoč obnovil naše telo. Bil sem nemiren. Le kaj je našim dobrim ljudem spodkopalo to "enkratno upanje"? Ga je pomorila slana brezboštva, zamorila porabniška mrzlica? Dopovedoval sem jim: "Nikjer ni rečeno, da bodo prav iste molekule telesa prifrčale iz vesolja in zopet sestavile naše poveljčano telo na sodni dan. Vsekakor

boš "ti" isti "ti". Tako, da boš mogel reči: "Jaz – Peteršiljčkov Pepe, jaz – Korenčkova Nežka sem prav isti Pepe, ista Nežka, ki sem nekoč, pred stoletji, tam korakal, jedel, pil in se veselil. Poglejte! Sedaj stojim tukaj pred vami živ in zdrav. Sem v novi, popravljeni izdaji. Potipajte me. Res sem jaz."

Kar mi ni uspelo pri "črno-gledih dvomljivih nergačih", se mi je posrečilo pri mladini. Z mladinsko veroučno skupino smo preverili evangeljska pričevanja o vstajenju. Z vedrim pogledom smo v razlagi Cerkve odkrili več kot le to, da nekoč "bomo", ampak da "že vstajamo". Jezusova velikonočna vstajenjska moč je že prodrla v nas. Prešinja vsa področja našega življenja. Vsenavzoči in vstali Zveličar tako premaguje vse, kar zaudarja po smrti in prinaša življenje v izobilju. Kakšna briljantna ponudba. Nas kristjane je lahko sram, če ji ne verjamemo in je ne sprejmemo.

Z najbolj prizadevnimi dekleti in fanti smo šli na "delo-veselo", na lov za najbolj značilnimi primeri. Pretaknili smo vso župnijo in odkrili osupljiva pričevanja zmage življenja nad smrtjo. Prizadeti so nam dovolili objaviti njihove zglede v domačem farnem glasilu pod naslovom "Tvojo smrt oznanjamo in Tvoje vstajenje slavimo". "Pod nos" starim dvomljivcem so si sledila poglavja z zanimivimi naslovi kot npr.: "Štirje srčni možje, ki so premagali alkohol"; "Ljubezen, ki rešuje" – kako v dveh naših družinah z duševno

in telesno prizadetimi otroki plemeniti starši junaško rešujejo svoje težave; "Kaj pa je tebe treba bilo" – kako še ne polnoletno dekle, nezakonska mati navkljub nasprotovanju okolja donosi svojega otroka; "Zlato odličje" – kako skozi krize in težave zakonca pričakata svoj zlati jubilej; "Le v grob me veseli" – pretresljiva izpoved poskusnega samomorilca ...

Na koncu smo objavili odlomek iz knjige izpovedi našega zelendolskega pisatelja. Knjigo je napisal in izdal v daljnem, njemu tujem svetu, potem, ko mu je zdravnik odkril bolezen in mu napovedal še največ pol leta življenja. Zapisal je:

"Kako lepo bo, ko tudi meni Bog utrne luč življenja, da se pretopim v večno luč... Takrat bomo zapeli himno, ki so nas jo učile peti naše gore, naši gozdovi, tihi večeri, divji viharji.

Bodo peli naši macesni? Bodo še kakor menihi v koru? Bodo pele naše gore? Bo naše Jezero šepetalo tiho molitev za večno lahko noč? Prividi? Slutnje?

Morda pa bo tudi Zeleni dol poveličan, ko bo Bog ustvaril novo nebo in novo zemljo. Če zdaj po Pavlovo tudi stvarstvo trpi kakor v porodnih bolečinah, ko čaka poveličanja božjih otrok, potem bo takrat, na sodni dan, z našim vstajenjem vstal tudi – Zeleni dol."

+ + +

Bogu hvala. Naši mladi so spregledali "(ne)kulturo smrti" in se odločili za kulturno življenje. Se boste tudi vi? Potem ste še vedno mladi.

Srečno pomlad. Srečne praznike vstajenja.

Vaš don Kamilo

in vstal je tretji dan

Po Jezusovi nasilni in sramotni smrti so apostoli razočarani mislili, da je vsega konec. Božje kraljestvo je bilo tako bivanjsko vezano na Jezusovo osebo, da je z njim obstalo ali pa propadlo. "Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera" (1 Kor 15,14). Ideje velikih filozofov so njihovi pristaši nemoteno prenašali potomcem. Jezusovi načrti pa so tako posebjali njega samega, da bi jih po njegovi dokončni smrti enostavno ne bilo možno sporočiti naprej.

Povrh vsega je križanje Judom pomenilo božjo sodbo in po človeški logiki naj bi Jezus in njegova misel končala na smetišču zgodovine.

Po vsem tem se lahko upravičeno vprašamo: "Kje krščanstvo črpa moč za tako temeljito preobrazbo sveta?" Odgovor lahko najdemo samo v Jezusu Kristusu, ki je tretji dan vstal od mrtvih in obljubil, da bo z nami do konca sveta. Tako je križ postal središčni trenutek našega verovanja, ki pomeni prehod iz smrti v večno življenje.

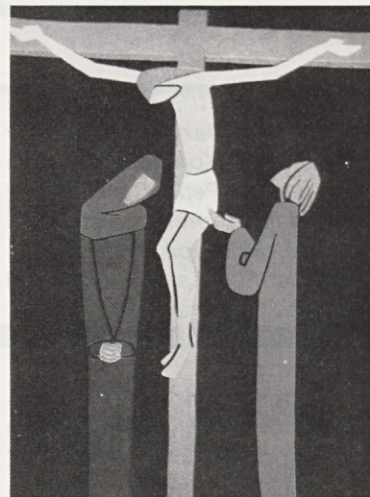
Človeške razlage in zablode

Sporočilo o vstajenju je v radikalnem nasprotju z neizbežnim dejstvom smrti. Tudi apostoli so dvomili, zlasti "neverni" Tomaž, zato so opravičena tudi naša vprašanja o tej verski resnici.

Danes praktično nihče več ne zagovarja razlag o kraji Kristusovega trupla, o prevari, o halucinacijah in prividih apostolov, o prevzemanju idej o novem življenju od sosednih verstev itd. V moderni dobi se pojavlja tudi preprosto mišljenje, da je vstajenje simbol neuničljivosti življenja in ljubezni. Take teorije niso v skladu s svetim pismom, ker ga vsebinsko poplitvijo.

resnost evangeljskega poročanja

Novozavezna poročila o vstajenju so kratka, trezna in zadržana. V nasprotju z nepristnimi spisi mlajšega datuma, evangeliji ne poročajo o poteku vstajenja. Evangelist Luka suho spo-

roča: "Gospod je res vstal in se prikazal Simonu" (Lk 24,34). Tudi poročila ostalih apostolov so trezna in neprizadeta.

Knjige Nove zaveze večkrat zapišejo, da je Bog Jezusa "obudil od mrtvih" s čimer je poudarjena skrivnostnost velikonočnega slavlja.

zgodovinskost vstajenja

Božje volja, da je bil Jezus križan, da je umrl in pozneje vstal od mrtvih, je predmet naše vere. Vse to se je zgodilo v določenem času in prostoru. Pri tem so pomembna tudi vsa zgodovinska pričevanja apostolov o prikazovanjih Vstalega Jezusa, ki ga je Bog telesno privzel v božjo slavo. Krščanski nauk trdno vztraja na zgodovinskosti vstajenja, ker se je zgodilo v konkretnem času in kraju.

Vendar vstajenje ni čudež v vrsti drugih čudežev. Je več! Kristus je n. pr. obudil mrtvega Lazarja v življenje, ki je kasneje zopet umrl. Jezus se z vstajenjem ni vrnil v človeško življenje. Vstopil je v

**Ne le za vsakdanji kruh
človek je telo in duh.**

**Saj še gora in drevo
raste v zemljo in v nebo.**

(A. Medved)

življenje, ki s čuti ni dojemljivo in opisljivo.

Vstajenje je dogodek, ki se je izvršil v konkretnem človeškem okolju in bo do konca časov oblikoval vso zgodovino. Vstajenje je razumljivo samo po veri, ker je bilo izključno pridržano Bogu.

priče Gospodove

Gotovost vere v vstajenje se napaja iz pričevanja apostolov, katerim se je Jezus razodel. Pri tem gre za osebna srečanja z Jezusom. Apostoli so dojeli, da isti Jezus, ki so ga poznali iz vsakdanjega življenja in dela, biva sedaj na nov veličasten in poveljčan način.

Vstali Zveličar se razkrije na zemlji in se obrača na apostole. Ni pa več od tega sveta; privzet je v božje gospodstvo in bo kot zmagovalec nad smrtjo učvrstil napovedano kraljestvo.

tretji dan

Tudi besede "tretji dan" kažejo na prepletenost vere in zgodovine.

vine. V stari zavezi so Judje verovali, da Bog pravičnega ne pusti v stiski več kot tri dni; tretji dan se situacija obrne. Kako resnična je Jezusova smrt, tako je tudi vstajenje, ki se zgodi, ko je brezizhodnost popolna. Tedaj se vse skupaj postavi na glavo. Smrt premaga samo sebe. Nastalo je nekaj, kar presega vsa predvidevanja in pričakovanja.

prazen grob

Evangeljska poročila o prikazovanjih se razlikujejo v podrobnostih, vsa pa potrjujejo eno in isto dejstvo, da je Jezus vstal od mrtvih. Izražajo vero krščanske skupnosti, ki se zbira pri obredu lomljenja kruha.

Odprt in prazen grob ni dokaz za Kristusovo vstajenje in apostoli niso nikoli na njem gradili svoje velikonočne vere. V zvezi s Kristusovimi prikazovanji pa prazen grob izpričuje dejstvo, da je Vstali dejansko telesno oživel in vstopil v božjo slavo.

Pripoved, da je Kristus obedoval z apostoli, potrjuje njegovo telesnost, ki pa je sedaj dvignjena na višjo, poduhovljeno raven. Navdihnjeni pisci svetih besedil opisujejo dogajanja, ki jih človeški izrazi ne morejo ustrezno opisati in se izmikajo človeškemu pojmom. Jezus se svojim nenedoma prikaže, a se jim prav tako hitro izmakne. Zaupnost in odmaknjenost karakterizirata odnos Vstalega z apostoli. Vstajenje se zgodi v božji slavi, ki je človeku skrita, a vdre v človeško zgodovino kot obljuba in upanje, ki se bo dokončno razodelo v prihodnosti.

pripravil B. Makovec

Velikonočno darilo

Zgodilo se je v Braziliji, v Rio de Janeiru. Župnik je že nekaj časa hodil v svojo podružnico mimo hromega berača. Nekoč se mu je približal in ga vprašal: "Hočeš, da bi vstal in hodil?" Berač mu je osupel potožil, da je on po dolgem času prvi človek, ki ga je nagovoril, potem pa mu je zaupal tegobe svojega življenja. Hodil bi lahko samo z ortopedskimi pripomočki, a vse sorodstvo nima dovolj sredstev, da bi jih nabavilo, zato se mu globoka želja nikoli ne bo izpolnila.

Duhovnik je obljubil, da mu bo pomagal, kolikor je v njegovi moči. Pri nedeljski maši je vernikom pridigal o krščanski odgovornosti in jim opisal primer hromega reveža. Ljudje so rade volje sodelovali pri splošni nabirki, ki je precej preseglala ceno bergel in pripomočkov.

Za veliko noč je župnik berača povabil k maši in mu dal prostor ob oltarju. Pridigal je o Jezusu, ki je vstal v novo življenje ... le-to se je začelo tudi za ubogega berača, kateremu so vsi verniki pomagali, da je lahko vstopil v novo življenje, ki si ga je tako srčno želel.

predstavitev

KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

Katekizem katoliške Cerkve je najprej namenjen vsem, ki v Cerkvi opravljajo **nalogo označevanja**. To so najprej škofje, duhovniki, diakoni ter za njimi vsi verniki. Katekizem je namenjen vsem, ki skušajo izoblikovati svojo vero tako, da bi **poznali celoten zaklad vere** in znali razlagati in pojasnjevati pravni nauk v vseh razmerah in v vsakem času.

Tu se ne bomo ozirali na odmeve, kritike in pohvale nekristjanov, ki se oglašajo v javnosti s svojimi mnenji o katekizmu. Najprej nas zanima, kako so reagirali kristjani, torej verniki, ki so člani katoliške Cerkve. Tudi med njimi ni enotnega mnenja, pa tudi ne vsesplošnega veselja. Ponekod lahko zasledimo mnogotere pripombe in kritike. Te se nanašajo na najrazličnejše vidike in poglede na katekizem. Predvsem se kaže to, da nekatere kristjane moti, ker v katekizmu niso našli tistega, kar so morda na prav določen način pričakovali. Med razloge svoje kritike pogosto navajajo način podajanja. Drugim ni všeč zelo natančno opredeljevanje in razčlenjevanje cerkvenega učenja.

Seveda pa moramo najprej povedati, da večina katoličanov še ni imela katekizma v svoji roki in se zato ne oglašajo. Ni redko, da tudi nekateri kristjani enostavno sprejemajo odklonilno kritiko iz medijev ali pa iz javnega mnenja. Bolj previdni in pametni,

teh je največ, pa modro molčijo.

Našim bralcem želimo dati priliko, da se seznanijo z načinom, kako govori katekizem o resnicah vere. Prepričani smo, da je veliko takih, ki še niso imeli prilike prebrati te knjige. Zato bomo v Naši luči objavili nekaj besedil iz katekizma, da s tem omogočimo širšemu krogu slovenskih kristjanov v izseljenstvu vsaj majhen vpogled v knjigo, ki ji katoliška Cerkev pripisuje velik pomen za naš in prihodnji čas.

Danes iz izpovedi krščanske vere: **Jezus je umrl na križu**. Ta božji načrt odrešenja z usmrtitvijo "pravičnega služabnika" (Iz 53, 11) je bil vnaprej napovedan v Svetem pismu kot skrivnost vesoljnega odrešenja, se pravi odkupitve, ki osvobodi ljudi suženjstva greha. V veroizpovedi, ki jo je, kakor pravi, "prejel" (1 Kor 15, 3), izpoveduje sv. Pavel, da "je Kristus umrl za naše grehe, *kakor je v Pismih*." Jezusova odrešilna smrt je posebej izpolnitev preokbe o trpečem služabniku. Jezus je sam prikazal smisel svojega življenja in svoje smrti v luči trpečega služabnika. Posvojem

vstajenju je dal to razlago Pisem emavškima učencema, nato pa apostolom samim.

Sv. Peter more v skladu s tem izraziti apostolsko vero v božji odrešenski načrt takole: "Iz vašega praznega življenja, ki ste ga podedovali od očetov, vas niso odkupile minljive reči, srebro ali zlato, ampak predragocena kri Kristusa, brezhibnega in brezmaždnega jagnjeta. On je bil že pred stvarjenjem sveta določen, razodel pa se je poslednji čas zaradi vas" (1 Pt 1, 18-20). Grehi ljudi, sledeči izvirnemu grehu, imajo za kazen smrt. S tem, da je poslal svojega lastnega sina v podobi hlapca, v podobi padle in zaradi greha smrti zapisane človeške narave, "je bog, ki ni poznal greha, za nas napravil greh, da bi mi v njem postali božja pravičnost" (2 Kor 5, 12).

Jezus zavrženja (od Boga) ni izkušal tako, kakor da bi bil sam grešil. Toda v odrešilni ljubezni, ki ga je vedno zedinjala z Očetom, je nas v zablodelosti našega greha stran od Boga privzel tako, da je na križu mogel reči v našem imenu: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" (Mr 15, 34; Ps 22, 1). Bog je tako Jezusa napravil solidarnega z nami grešniki in "ni prizanesel svojemu lastnemu Sinu, temveč ga je dal za nas vse" (Rim 8, 32), da bi dobili "spravo z Bogom" po "smrti njegovega Sina" (Rim 5, 10). Ko Bog izroča svojega sina za naše grehe, razodeva, da je njegov načrt z nami načrt dobrohotne ljubezni, ki prehiteva vsako zasluženje z naše strani: "Ljubezen ni v tem, da bi mi vzljubili Boga. On nas je vzljubil in poslal svojega sina v spravo za naše grehe" (1 Jn 4, 10).

(se nadaljuje)

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

PAPEŠKA OKROŽNICA – SIJAJ RESNICE

Okrožnica, ki je že prevedena v slovenščino, obravnava temeljna vprašanja cerkvenega moralnega nauka, ki pa ga današnje človeštvo tako rado ignorira. Svet se ne zanima za vrednote, se ne sprašuje, kaj človek sme in česa ne sme. Zanj je važno, kaj zmore in česa ne. Prevladuje prepri-

čanje, da je vse, kar je mogoče narediti, tudi dovoljeno narediti. Taka miselnost ogroža obstoj in preživetje človeštva. Okrožnica se obrača zlasti na škofo, ki so najbolj pooblaščen, da razglasijo vero kot skupno pot odrešenja.

150. OBLETNICA ROJSTVA JOSIPA JURČIČA

Pisatelj se je rodil na Muljavi 4. marca 1844. Je največji literarni ustvarjalec svoje dobe – povesti in pripovedi. Kot zaveden Slovenec ni popuščal pred potujčevalno avstrijsko politiko, zato

*Pesem pomladi - Vinji vrh pri
Semiču (foto M. Kambič)*

vse življenje ni dobil sebi primerne službe.

Jubilejne proslave se je udeležilo veliko število ljudi iz kulture in politike. K izvirnosti letošnje prireditve je spadal tudi pohod po krajih, ki jih je Jurčič opisoval v svojih delih.

Iz sklada Josipa Jurčiča, ki so ga ustanovili lani jeseni z namenom, da z njim vzpodbudijo pošteno in verodostojno novinarsko dejavnost, sta bili podeljeni dve nagradi. Tako sta svobodni publicist V. Blažič in novinar D. Slivnik prejela omenjeni nagradi za nepodkupljivo moralo, ki jo predstavljata in za pošteno in poglobljeno poročanje o političnem dogajanju v Sloveniji.

NAŠE OLIMPIJSKE MEDALJE

Na 17. zimski olimpijadi v Lillehammerju na Norveškem so slovenski športniki osvojili tri bronaste medalje: Katja Koren in Alenka Dovžan za tretje mesto v slalomu in alpski kombinaciji ter Jure Košir za slalom.

LDS ŽUR

Karikatura: Marko Kočevar

Spodni Brnik na Veliki četrtak I. 1993 (foto. F. Petrič)

UŽIVALCI MAMIL

Po zadnjih ocenah naj bi v Sloveniji bilo več kot 6000 narkomanov, kar nas glede na število prebivalstva, uvršča v sam evropski vrh. Lani je zaradi preveč zaužitih mamil umrlo 9 mladih ljudi. Pojav bi bilo treba sistematično obdelovati z uspešnejšim odkrivanjem preprodajalcev. Podatki o lanskoletni zplembi narkotikov pri nas, ki gotovo odkrivajo samo del robe, ki je prišla v Slovenijo, so sledeči: 20 kg heroína, 95 kg marihuane, 3 kg kokaina, nekaj hašiša in tablet LSD ter par tisoč sadik indijske konoplje.

KJE SO MEDICINSKE SESTRE

V Kliničnem centru v Ljubljani primanjkuje 300 bolniških sester in v nekaterih oddelkih je situacija zares kritična – potrebe komaj še krijejo z dežurstvi. Problem ni svojsko slovenski ampak kar sve-

tovni. Težave so nastopile zaradi prenizkih osebnih dohodkov, ki jih prejemajo medicinske sestre za svoje delo. Klinični center je povabil k sodelovanju kvalificirane upokojene bolniške sestre in odziv je bil vzpodbuden. Vendar to ni zadovoljliva in trajna rešitev osipa poklicev.

UPOKOJITVENA MRZLICA

Leta 1990 se je upokojilo 42516 ljudi, leta 1991 že 45508, leta 1992 samo 29287 in lani le še 8335 zavarovancev. Upadanje rasti novih upokojenecv je posledica nove zakonodaje, ki je dvignila minimalno starost tudi za zavarovance s polno pokojninsko dobo, predčasno upokojevanje pa omejila le na presežke delovne sile.

SEJEM VAROVANJE – SECURITY

V začetku marca je bil na Ljubljanskem razstavišču sejem o

varovanju objektov, premoženja in oseb. Udeležilo se ga je 118 razstavljalcev iz Avstrije, Italije, Švice, Anglije, ZDA, Nemčije, Hrvaške in Slovenije. Pravočasno zavarovanje ni izdatek ampak naložba v varnejšo prihodnost.

GOSPODARSKA DEJAVNOST

Izvoz–uvoz: lani smo izvozili za 6,1 milijarde US \$ našega blaga, kar je 8,9% manj kot leta 1992, uvozili pa v vrednosti 6,5 milijarde US \$, to je 5,7% več kot leto prej. Primankljaj blagovne menjave s tujino znaša 402 milijona US \$.

Industrijske cene: februarja 1994 so se cene proizvajalcev v primerjavi z januarjem povečale za 2,2%; inflacija je bila v istem času 1,3%. V primerjavi z lanskim februarjem so bile cene 15,3% večje, glede na lanski december pa 3,3%. V času januar–februar 1994 so cene industrijskih proizvodov rasle 50% hitreje kot inflacija.

Osební dohodki: izračunano v nemške marke so januarja izplačane čiste plače znašale 718 DM (dec. 1993 – DM 690), v tolarjih torej 55.139 SIT ali 5,6% več kot novembra. Od decembra na januar so se osebni dohodki realno povečali za 3,6%.

Brezposelnost: v četrtem trimesečju 1993 se je za eno razpisano delovno mesto potegovalo od dva (N. Gorica) do devet (Maribor) iskalcev dela. Podatki za mesec februar pa kažejo, da se je število brezposelnih zmanjšalo na približno 134000.

DRAGA LANSKOLETNA SUŠA

Za ublažitev posledic lanske letošnje poletne suše je bilo namenjeno že 700 milijonov tolarjev, letos pa bo država primaknila še

1,3 milijarde SIT. Sredstva so namenjena prizadetim področjem za nakup živinske krme in semen ter za regresiranje realnih obresti ...

USPEŠEN TURIZEM NA SLOVENSKEM

Lani je Slovenijo obiskalo 1,45 milijonov turistov, t.j. 6% več kot leto prej; od tega domačih 825727 (10% več kot 1992), tujih pa 624371 (samo odstotek več). Nočitev je bilo 5,3 milijone, od tega domačih 3,3 milijone. Največ turistov je bilo iz Italije, sledijo jim Avstrijci in Nemci. Najbolj obiskani kraji so bili Portorož, Čatež ob Savi, Ljubljana ... Največ gostov je izbralo gorske kraje, na drugem mestu so zdravilišča, ki jim sledijo obmorski kraji.

ZASOLJENE CENE ALKOHOLA

S prvim marcem je začel veljati zakon o posebnem davku na alkoholne pijače oz. o trošarini. Na vse zapitke iz novih dobav bodo prodajalci zaračunavali od 40 do 100% "davka" na davek. Pollitrška steklenica piva bo stala 73,60 SIT (doslej 59,80), cena žganih pijač bo od 500 SIT skočila na 1000 tolarjev, pri vinu bo pribitek samo 10%.

Država bo od tega davka pobrala 71%, trgovec 16%, proizvajalec le 13%.

od tu in tam

BOROVNICA

Krajani protestirajo, ker je

Blagoslov butaric v Bohinju (foto M. Kambič)

Republiška uprava za ceste na odseku, ki pelje skozi grajsko obzidje, na cestišču postavila do 8 cm visoke in prek vozniških pasov zabetonirane grbine, ki voznike prisilijo, da znižajo hitrost. V gradu Bistra je Tehnični muzej Slovenije, ki ga letno obišče okoli 60.000 ljudi. Med njimi je veliko šolskih otrok in zato so za njihovo varnost poskrbeli z novimi grbinami.

DOLGA VAS

Mednarodni mejni prehod z Madžarsko se duši v tranzitnem prometu. Od 1990 do 1993 se je le-ta povečal od borih 8043 kar na 150.616 tovornjakov. Prav tako se je povečal tudi potniški promet. Vse delo v zvezi s prehodom meje mora danes opraviti isto število carinikov kot pred štirimi leti. To je najbolj obremenjen slovenski mejni prehod; za posodobitev in ločitev tovornega od potniškega prometa pa ni sredstev.

DOLSKO

V podružnični cerkvi sv. Agate so 20. februarja odkrili spominsko ploščo z dvajsetimi zamolčanimi žrtvami 2. svetovne vojne. Za to priložnost so mladi pripravili recital pesmi Balantiča, Hribovska in Šalija.

FARA

Prifarski muzikantje že nekaj let prirejajo tamburaške koncerte na Kočevskem in sosednjih regijah. Njihov namen je ohranjati narodno glasbeno dediščino kostelskega področja. 25. februarja so Ribničanom predstavili viže iz svoje prve kasete. S svojimi nastopi povezujejo ljudsko glasbeno kulturo južne Slovenije z alpskimi predeli.

GODOVIČ PRI IDRIJI

V okviru narodnega gibanja Pot je šestdeset mladih iz Godoviča ustanovilo svojo področno enoto.

*Igra z pirhi - Dražgoše I. 1953
(foto M. Kambič)*

Pot deluje v Sloveniji že trideset let, njen cilj pa je vzgojiti mlade ljudi v zrele in celostne krščanske osebnosti. V navedenem obdobju se je vanj vključilo okoli deset tisoč mladih. Iz njihovih vrst je prišlo 55 duhovnih in redovnih poklicev ter številni krščanski izobraženci in javni delavci.

IDRIJA

Lani je bilo v Idrijski občini 91 nesreč, od tega 71 s smrtnim izidom! Strokovnjaki pravijo, da bi bilo v zadnjih petih letih lahko tudi do 50% manj nesreč, če bi na ostrih ovinkih in ozkih predelih ceste postavili zaščitne ograje. Občinski možje pa se ne dajo!

IZLAKE

V Medijskih toplicah so lani posodobili letno kopališče in uredili 1500 kvadratnih metrov vodnih površin, terase za sončenje in 106 m dolgi tobogan.

Vrednost investicije je bila 5,5 milijonov DM. Letos nameravajo razširiti notranji bazen in prizidek k hotelu, za kar bodo porabili 23 milijonov DM. Ljudje se zavedajo, da lepota doline, ki je zares enkratna, sonce in čisti zrak niso zadostna vaba za turiste.

KOČEVJE

Vasi v dolini Kolpe – Bosljiva Loka, Ložac, Ribjek, Grinocvet – že več let opozarjajo, da ne morejo gledati programa slovenske TV – dostopen jim je le signal hrvaške televizije! Odločili so se, da ne bodo plačevali članarine, če odgovorni na TV ne bodo normalizirali sprejema slovenskega televizijskega programa.

LJUBLJANA

V zgodovinskih dokumentih je bila Ljubljana prvič omenjena leta 1144 in sicer kot Laibach, le dve leti zatem pa je imenovana Lu-

wigan. Vendar v navedenem času Ljubljana z gradom na griču še ni bila mesto. Kot mesto se omenja prvič leta 1243. Status mesta naj bi dobila okoli leta 1220.

MURSKA SOBOTA

Zaradi preusmeritve tovornega in potniškega prometa z Dolenjske na Štajersko in skozi Prekmurje so obmejni prehodi na tem delu Slovenije preobremenjeni in kadrovsko neustrezno zasedeni. Lani je skozi murskosoboški mejni prehod šlo 427.800 tovornjakov (21% več kot l. 1992) in 24,8 milijonov potnikov (24% več kot 1992). Če bi imeli modernejšo tehnično opremo, bi bil prehod meje časovno in administrativno bolj tekoč, vendar za to zaenkrat še ni denarja.

RAŠICA

Na Trubarjevi domačiji so predstavili vodič "Potovanje po Turjaku, Velikih Laščah in Robu z okolico". Na tem področju so rojstni kraji slovenskih pisateljev Levstika, Stritarja in Trubarja ter poleg gradu Turjak še polno kraških zanimivosti.

RAVNE NA KOROŠKEM

Od 18. februarja do 5. marca se je vrstilo šest koncertov pod naslovom Od Pliberka do Traberka. Pripravila so jih domača in zamejska kulturna društva. Koncerti so bili v Dravogradu, Kotljah, Šentprimožu, v Mežici, Črni in Vogrčah pri Pliberku. Vse prireditve so bile namenjene ljudskim pesmim iz Roža. Prireditelji bodo vse zborovske priredbe rožanskih pesmi objavili v knjigi, podobno kot so lani v knjižni obliki izdali melodije iz Ziljske doline.

vrenje v slovenskem kotlu

PROBLEMI ZDRUŽEVANJA

Z zvezi s prizadevanjem (Peterle) in odklanjanjem (Podobnik) združitve strank SKD in SLS je bilo že veliko rečenega in zapisanega, nihče pa ni omenil enega temeljnih vprašanj, in sicer vprašanja voditelja. Pri združevanju sredine (levice?) to namreč ne obstaja, saj dr. Drnovšek praktično nima konkurenta, pa tudi LDS je daleč najmočnejša stranka. Te stvari pa niso tako jasne na desnoredinskem prostoru, kjer nikakor ni samo po sebi jasno, da bi bil predsednik nove simbiotične stranke ravno Peterle, kateremu priljubljenost usiha, in ne Podobnik, ki se v javnosti čedalje bolj uveljavlja. Poleg tega je **SKD močnejša od SLS le še po številu poslancev v državnem zboru**, medtem ko javnomnenjske ankete kažejo, da bi SLS utegnila postati druga najmočnejša stranka in da moč SKD vztrajno pada.

Tako načenjam drugo temeljno vprašanje, t.j. **vprašanje korist-**

nosti. Tudi s tem vprašanjem nimajo na sredini veliko težav. Združitev je koristna za vse (razen za nekatere posameznike v močnejši stranki); LDS se bo okrepila, šibkejša stranke pa se bodo zavarovale pred propadom. Kako pa je s tem malo bolj na desno? Za Peterletovo stranko bi bila združitev **odrešilnega pomena**, saj bi se s tem otrsela največjega konkurenta in najbrž postala **po moči približno enaka združeni LDS.** SLS pa se lahko upravičeno vpraša, kaj bi z združitvijo pridobila. **Preprečitev propada?** Najbrž ne, saj ji ta še zdaleč ne grozi. Vstop v vlado? Vprašanje, ali si v tako vlado želijo, pa tudi nobenega zagotovila ni, da ne bi iz vlade skupaj s SKD izstopali (kar je glede na razporeditev v parlamentu čisto mogoče). Ali pa bi bil nov šef (ve se, kdo) tista odločujoča pridobitev? Mislim, da so z dosedanjim kar zadovoljni. Kaj je torej tisto?

Peterle utemeljuje svojo snubitev z učinki sodelovanja ("Stopimo skupaj, namesto da se medsebojno napadamo!"), s prizadevanji s terena in še bi lahko našteval. Ena od utemeljitev je tudi, naj bi imeli stranki iste volilce, kar pa je **zelo vprašljivo.** Stranki temeljita na krščanskem etosu, res pa je tudi, da SKD malo bolj, vsaj v očeh volilcev. Mnogi namreč SKD in Peterleta enačijo s Cerkvijo, klerikalizmom (kar je pač posledica močne negativne propagande že po prvih volitvah), zato za marsikoga ta stranka ni primerna, medtem ko pri SLS veliko bolj izstopajo nacionalizem (seveda v pozitivnem smislu), bol proti podkupovanju, t.i. udbo-mafiji in še kaj. Tako ta stranka ni le verska in podeželska, kot bi lahko označili SKD, pač pa tudi

nacionalna in delavska, ta značaj pa bi najverjetneje z združitvijo izgubila, del glasov pa bi se selil drugam.

Na koncu pa se vprašajmo, koliko bi **združitev koristila Sloveniji** v času, ko se nekdanji režim oživlja in ko nedvomno potrebujemo močno vseslovensko protikorupcijsko in pošteno stranko, pa čeprav le v opoziciji.

Alek Gradišnik – SLOVENEK
Ljubljana, 12.3.1994

SLOVENIJA V PARTNERSTVU ZA MIR

Veselim se obiska predsednika vlade dr. Janeza Drnovška 30. marca v Bruslju, ko bo **vabljen k podpisu** okvirnega dokumenta o pridružitvi Partnerstvu za mir, je slovenskim sogovornikom v soboto uradno sporočil datum našega pristopa k temu projektu Nata pomočnik generalnega sekretarja Nata, za politične zadeve Gebhard von Moltke.

"Vstop Slovenije v Partnerstvo za mir je z varnostnega vidika skoraj enako pomemben kot mednarodno priznanje," je po pogovorih z Moltkejem povedal minister Janša. Slovenija je na eni strani geografsko naslonjena na močno območje stabilnosti, na drugi pa na območje nestabilnosti, je opozoril. Partnerstvo za mir nam omogoča krepitev vezi s tistim delom Evrope, ki predstavlja stabilnost, ta pa pogoj za gospodarski in socialni razvoj.

Romana Dobnikar-Šeruga
DELO Ljubljana, 13. 3. 1994

slovenska šola v argentinski pampi

Sektor za Slovence po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve, ki ga vodi državni sekretar prof. dr. Peter Vencelj, je letos prvič organiziral seminar za slovenske učitelje, ki delujejo med slovenskimi izseljenci na južni polobli.

Za Našo luč smo se pogovarjali z voditeljico skupine Heleno Zupan Malovrh.

“Gospa Helena, za naše bralce Slovence, ki živijo v različnih državah Evrope, bi vam želeli zastaviti nekaj vprašanj. Nam bi lahko na kratko predstavili slovenske šole v Argentini in kako so nastajale?”

“Ko smo maja 1945 zapuščali domovino in odhajali preko Karavank na Koroško, so bili z nami tudi naši duhovniki in učitelji. In takoj, še v begunskih taboriščih – v Argentino smo prišli šele leta 1948 in 1949 – smo organizirali pouk. Ko smo prišli v Argentino, celotne družine, saj ta južnoameriška država ni postavljala pogojev glede starosti in je sprejela vse, stare in dojenčke, smo morali začeti vse na novo. Sprva smo živeli krajši čas v begunskem hotelu in moški so morali vsako jutro ob šestih zapustiti hotel in iskati delo. Bilo je zelo težko, nismo

znali jezika, v velikem mestu se nismo znašli, še težje je bilo najti stanovanje. Zelo nam je pomagal gospod Hladnik in salezijanci. Po več družin skupaj se je naselilo v enem stanovanju, kasneje pa smo kupovali zemljo in si začeli graditi svoje domove. Slovenci smo se naseljevali skupaj in tam, kjer so se tako izoblikovale slovenske naselbine, smo sprva najeli prostore, da smo lahko imeli slovenski pouk. Počasi pa smo prišli z zbiranjem sredstev tudi do stavb, kjer imamo sedaj slovenske domove.

V začetku smo imeli slovensko šolo po župniščih, kjer smo učili petje, slovenščino in verouk, ko pa smo dobili slovenske domove se je šola nadaljevala tam. Tako imamo danes v Buenos Airesu šest slovenskih osnovnošolskih tečajev; v Slovenski hiši poteka dvojezičen osnovnošolski tečaj za otroke, ki ne znajo dobro slovensko. Osnovnošolski tečaj pa imajo tudi v Tucumanu, Barilochah, San Luisu in Mendoza.

“Ali obstajajo samo osnovnošolski tečaji? Kako je z nadaljevanjem študija?”

“Seveda imamo tudi srednješolski tečaj, ki je nadaljevanje slovenske osnovne šole. Imenuje se po ravnatelju Marku Bajuku in traja pet let, toliko časa namreč pri nas traja srednja šola. V Buenos Airesu je taka šola v Slovenski hiši. Srednješolski tečaj imajo tudi v Mendoza in Barilochah. Zadnja leta maturanti v poletnem času

pridejo na obisk v Slovenijo, kjer lahko na svoje oči v resnici vidijo in doživijo slovensko stvarnost, katero so spoznavali v slovenskih šolah.”

“Slovenski pouk je dopolnilni pouk in otroci te tečaje obiskuje ob sobotah, poleg redne argentinske šole, ki jo obiskujejo med tednom. Ali otroci radi obiskujejo slovenske šole? Kako je z učitelji?”

“Otroci obiskujejo slovensko šolo ob sobotah in ljubezen do slovenstva, ki so jim jo vcepili njihovi starši je tista, ki jih vzpodbuja, da pridejo v soboto v šolo, medtem, ko so njihovi argentinski prijatelji prosti in se lahko igrajo. Tu pomembno vlogo igrajo starši. Oni so tisti, ki iz ljubezni do domovine in slovenskega jezika vzpodbujajo svoje otroke in jih pošiljajo v slovensko šolo. To ljubezen in zvestobo slovenstvu prenašajo na svoje otroke in ta ljubezen in zvestoba nas je reševala. V slovenski skupnosti smo povezani: versko in narodno. Tudi otroci, ki so rojeni v mešanih zakonih in ne obvladajo tako dobro slovenščine, hodijo v dvojezičen tečaj, ki ga vodi gospa Marijana Kovač Batagelj skupaj s šestimi učiteljicami. V šoli zahtevamo, da se govori slovensko in tako otroci napredujejo v znanju slovenščine.

Sprva so v šolah učili učitelji, ki so iz Slovenije odšli s končanimi šolami za učitelje in z izkušnjami. Danes poučuje v slovenskih osnovnošolskih tečajih 93 učiteljev, od tega jih je 72 že rojenih v Argentini. Nekateri

so končali argentinske šole za učitelje. Vsi morajo imeti končano slovensko srednjo šolo; najrajši vidimo, da so po poklicu učitelji, saj imajo potrebno strokovno znanje, predvsem pa je pomembna ljubezen do materinega jezika, slovenske kulture, domovine in pripravljenost delati v slovenski skupnosti. Med mladimi je velika pripravljenost in navdušenje za poučevanje v šoli, tako da imamo vedno nekaj oseb, ki so na t.i. "čakalni listi".

"Ali lahko na kratko predstavite program v vaših šolah in kakšne učbenike uporabljate?"

"Naše slovensko šolanje se začne že z otroškim vrtcem. Otroci začnejo hoditi v slovenski vrtec oz. vi bi rekli "malo šolo", leto preden prestopijo prag argentinskih šolskih ustanov. Pouk poteka vsako soboto od 8.00 do 13.00, predmeti pa so naslednji: slovenščina – ločeno slovstvo in slovnica, zgodovina, zemljepis, verouk in petje. Verouk poučuje katehet in otroke tudi pripravlja na prejem zakramentov (sv. spoved, prvo sveto obhajilo, birma). Prva leta je naše otroke birmal škof Rožman, zadnja leta prihajajo škofje iz Slovenije, vmes pa so zakrament podeljevali argentinski škofje. Programe, po katerih delamo, smo sestavili sami. V vseh šolah poučujemo po enakih programih, sami pa smo si tudi izdelali učbenike in druge učne pripomočke.

Učitelji in učiteljice smo po-

vezani. Na vsaki šoli imamo mesečne sestanke in sicer ponavadi v nedeljah po maši. Sicer pa se voditeljice – ravnateljice dobivamo na mesečnih sejah, ki jih vodi naš šolski referent g. Vidrih. Tu skupno pripravljamo programe in se dogovarjamo o načinu dela. Povezani smo tudi s slovenskimi šolami, ki delujejo izven Buenos Airesa."

"Kako si vaši otroci predstavljajo Slovenijo?"

"Mislim, da jo kar dobro poznajo, vendar pa so velikega pomena obiski. Naši učenci, ki so že odšli na obisk v Slovenijo, pravijo, da so jo tudi preko naše šole dobro poznali, ko so jo dejansko "v živo" videli in doživljali.

Sedaj, ko je Slovenija samostojna in vlada demokracija, je zelo veliko zanimanje za obisk Slovenije, zato je tudi večji pritisk na šole. Vsi bi se radi dobro naučili jezika, saj upajo, da bodo nekoč odšli v Slovenijo in jim bo znanje slovenščine prišlo prav. Seveda, pa se samo v šoli ne morejo naučiti dobre slovenščine. Jezik je potrebno uporabljati in zato je družina tako pomembna tudi pri učenju praktične uporabe jezika."

"Kako sledite našo literaturo? Ali vaši učenci veliko berejo?"

"Splošen problem današnjega časa je pomanjkanje bralne kulture, nasploh se premalo bere. In tudi mi nismo izvzeti iz tega. Knjige je nadomestila tele-

vizija, vendar pa je pomen branja nenadomestljiv. V 2. in 3. razredu morajo otroci brati tudi kot domače branje. V 5. razredu začnemo obravnavati literaturo. Večkrat tudi recitirajo in pri pouku jim želimo vzbuditi ljubezen do slovenske knjige."

"In na koncu Vas bi želela vprašati po Vaših občutkih. Kako gledate na domovino in na dogajanja v njej?"

"Ko je Slovenija postala samostojna smo praznovali zelo slovesno, morda celo bolj kot tu v domovini. Zbralo se je veliko število Slovencev, med njimi od 300 do 400 narodnih noš. Skupno smo odšli v center mesta, po slovesni sveti maši pa smo odšli na glavni trg in tam imeli shod z govori in petjem. Bilo je res veličastno. V domovino smo poslali telegram z najboljšimi željami. Že dve noči pred praznikom so naši mladi vse mesto Buenos Aires prelepili s plakati SVOBODNA SLOVENIJA.

Lani sem bila tu, na Trgu republike, na proslavi ob 2. obletnici osamosvojitve. In moram priznati, da sem bila kar razočarana.

Sedaj veliko pričakujemo od domovine in ta seminar je gotovo prvi korak. Vse pa nas povezuje ljubezen do Slovenije."

"V imenu naših bralcev, se Vam za pogovor najlepše zahvaljujem, naše pozdrave pa ponesite tudi rojakom v daljno Argentino."

Za Našo luč se je pogovarjala
Mateja Maček

dom in družina

ogroženost družin

Danes je družina v marsičem ogrožena na načine, ki jih v preteklosti nismo poznali v taki razsežnosti. Nevarnosti za rušenje družinskega življenja od znotraj imajo pogosto vzroke tudi v okoliščinah, v katerih živimo danes. Da Cerkev čuti veliko odgovornost za današnjega človeka in današ-

nje stanje družin nam ni treba posebej razlagati. Dovolj je javno izrečenih in napisanih sporočil, ki jih posredujejo najvišji predstavniki Cerkve in zavedni kristjani.

Sveti oče Janez Pavel II. je v zadnjem času že večkrat poklical odgovorne v politiki in družbi k večji zaščiti in varstvu družine. Konec februarja je objavil dokument, v katerem je ocenil rastočo brezposelnost kot eno izmed največjih nevarnosti tega časa, ki neposredno vpliva tudi na odnose v družini. Več kot sto strani obsegajoče **"Pismo papeža Janeza Pavla II. družinam"** opozarja tudi na zmotne in napačne rešitve, ki se ponujajo v obrambo družine: preverjanje vprašljivih programov seksualne vzgoje otrok in mladine, dovoljevanje splava, manipulacij z embriji (človeški zarodek do treh mesecev starosti) in fetusi (človeški zarodki od tretjega meseca naprej), prav tako pa tudi porazne učinke pornografskih in nasilja polnih oddaj na televiziji.

Le zvezo med možem in ženo je treba sprejeti in priznati kot zakon in družino.

Ob razglasitvi leta 1994 za **"leto družine"**, s strani Združenih narodov in Cerkve, je papež poudaril, da je družina osnovna celica družbe in temeljna družbena ustanova in s tem podlaga civilizaciji ljubezni. Janez Pavel II. je posebej poudaril **enakovrednost dostojanstva žene in moža**. Zavzel se je za to, da bi delo žena in mater, ki ga opravljajo v vsaki družini končno dobilo

primerno družbeno priznanje in spoštovanje. Napori žene, ki je rodila otroka, se mu posveča, ga hrani in neguje ter se posebej v prvih letih najbolj ukvarja z vzgojo, so tako veliki, da se ji ni treba bati primerjave z delom, ki ga opravljajo zaposleni. Materinstvo mora dobiti ženini dejavnosti primerno družbeno priznanje in materialno podporo.

Ob predstavitvi dokumenta v vatikanski tiskovni hiši je predsednik papeškega sveta za družino kardinal Truffillo najavil, da papež pravkar pripravlja novo encikliko (okrožnico) o varstvu človeškega življenja.

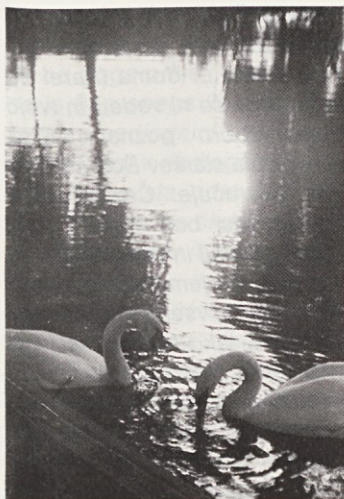
Pomen omenjenega dokumenta o družini, kot je poudaril tajnik papeškega sveta za družino, škof Sgreccia, je med drugim tudi v ugotovitvi, da vlada v današnjem sekulariziranem svetu (svet, ki se ne ozira na cerkvene norme) velika negotovost glede temeljev družine in zakona. Ta negotovost je začela močno naraščati, odkar je v zahodnem svetu z zakonom omogočena ločitev. Žrtve tega so seveda najprej otroci in mladostniki, ki navadno ostanejo brez polne zaščite in varstva staršev. Nakazal je tudi **pomen zdravih družin** v boju proti nasilju, narkomaniji, alkoholizmu in tudi aidsu ter duševnim obolenjem.

Brez naslonitve na zdrave in trdne družine postane vsako uspešno urejanje družbe nemogoče in brez tega ni več harmonije in blagostanja med ljudmi. Posledice takšnega

stanja so lahko katastrofalne.

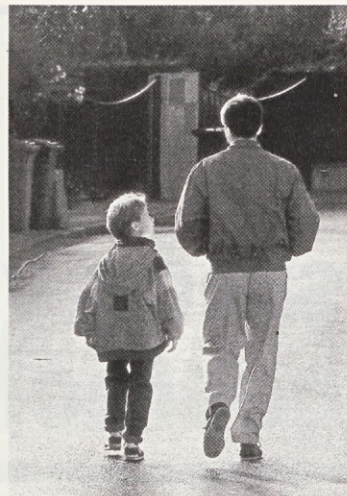
Naši slovenski škofje so se glede stanja družine na Slovenskem izrazili v postnem pismu, ki ste ga lahko v prejšnji številki prebrali v povzetku. Da je družinska problematika resnično velika skrb Cerkve, dokazujejo raznovrstne izjave in opozorila voditeljev krajevnih in narodnih Cerkva, ki opozarjajo na razna stranpota in pritiske, ki so usmerjeni na družino. Tako so tudi škofje vseh 27. nemških škofij na letošnji spomladanski konferenci, v Weingartnu na Švabskem, spregovorili o položaju družine na Nemškem in v Evropi.

Predsedujoči mainški škof Karl Lehmann je v pridigi pozval k "duhovni ofenzivi" za družino kot življenjski prostor, za varovanje življenja in za sprejemanje tujcev brez predsodkov. Vero v Boga je pri tem označil kot veliko in neobhodno pomoč za srečo v družini in družbi. Po njegovem mnenju med mladimi že lahko opazimo tiste, ki zopet iščejo to

gotovost v družinskem krogu.

Odločno kritiko je škof Lehmann naslovil na Evropski parlament, ki je priznal homoseksualnim skupnostim status družine. Tak parlament ne pozna svetega pisma in s tem korenin Evrope in evropske kulture. Dobesedno je dodal: "Ne želimo nikakršne diskriminacije homoseksualcev, vendar tudi nobenega pravnega priznanja in enakovrednost enakopolnih parov s pravo in normalno zakonsko zvezo". S tem je jasno opredelil, da je vse to le sprevrženost današnje evropske politike in hoja na

stranpot, ki vse dosedanje vrednote postavlja na glavo.

molitev *M. Pihler*

Korake merim v zrele trave.

Znamenje na poti me ustavi.

Pozdravim ktižanega na lesu: Ave!

Paternoster, qui es in coelis... iz srca privre molitev.

Za domovino te prosim, za mir in kruh naš vsakdanji; za brate in sestre, ki trpijo nasilje; za politike naše, za grešnike in za vse duše tebi zveste.

Pa še to te prosim: Dovolj, da vedno te v srcu nosim!

Izrecno se je dotaknil leta družine in pri tem dejal, da so danes "mnoge družine kot hudo prizadet bolnik". Družina kot oblika življenja je sicer v hudi preizkušnji, vendar ni mrtva. Opozoril je, da so znamenja, ki kažejo, da se zopet vzbuja želja in iskanje trdnosti družinskega življenja. Pozval je svoje sobrate in vse kristjane k čuječnosti in skrbi, da ne bi prespali tega časa, ki je tako pomemben za ponovno oživetje družine.

Z vso zavzetostjo se moramo potruditi, da bomo lahko tudi današnjim ljudem približali vse svetopisemske osnove in vrednote, ki vodijo k srečnemu življenju: spoštovanje staršev, nedeljski počitek, zavetje, ki smo ga dolžni darovati vsem prizadetim in ostarelim. Zlasti pa je poudaril pomembnost pravilnega sprejemanja tujcev, ki prihajajo v naše okolje.

pripravil jp

janez cigler

sreča v nesreči

Od hiše do hiše bom hodil in sprosil, kar bom mogel, da mu pomorem in postrežem. Tudi on v veliki revni ni mene zapustil."

V srce se je škofu užalilo pri teh besedah. "Glejte hvaležnega prijatelja!" reče. Potem se obrne k Francozu in mu prijazno reče: "Bazile, tvoja skrb za prijatelja mi je zelo všeč in vsem ljudem tukaj okoli lep

zglede. Plemenito srce imaš in hvaležno; ti delaš, kakor nam krščanska ljubezen zapoveduje, torej bodi potolažen; ne bo ti treba prositi, preskrbljen bo tvoj bolni prijatelj in zraven tudi ti." S tem se škof Pavle obrne in gre. Preden se odpelje, pokliče hišnega gospodarja, kjer je bolnik ležal, mu dá dva tolarja in ukaže, hitro kokoš zaklati, bolniku juho dati, meso pa naj njegov zdravi tovariš použije. In kar bo še zraven potreboval, naj mu dá, vse bo plačano.

"Glejte hvaležnega prijatelja!"

Vsak dan celi teden se je škof Pavel pripeljal bolnika obiskat in zvestó je skrbel, da je bil dobro postrežen. Bolnik se je boljšal, tako da ga je osmi dan škof ukazal v svoje prebivališče pripeljati in tudi tovariša z njim, da mu je stregel.

Slovenski izseljenski duhovniki na letošnjem srečanju v Speyeru

Dva meseca sta ostala bolnik in njegov tovariš pri škofu, z vsem bolj ko doma preskrbljena. Tudi hvaležna sta bila oba za toliko dobroto. Vsak dan sta šla v cerkev, potem ko je bolnik že vstajal, sta hvalila Boga in pridno in srčno molila, da bi Bog škofu poplačal taka dela milosti. Ko se je bolnik že dobro trdnega čutil, gre ponižno s svojim tovarišem k škofu, ga zahvali za vse dobrote in prosi, da naj ju zdaj pusti naprej, iskat domovine. Nista vedela, kako bi se prav zahvalila. Kar govoriti nista mogla, roke sta mu poljubovala in jih s solzami močila. Karel je toliko rekel: "O gospod škof, vi ste me oteli od smrti; drugega ne vem povrniti, kakor, dokler bom živel, bom za vas molil," in solzé so se mu udrle. Škof Pavel pa jima reče prijazno: "Zaupajta vselej trdno v Boga in on, dobrotljivi Oče, vaju nikoli ne bo zapustil. On vselej tako obrača, da človek v potrebi pomoč najde, če je pri Bogu išče. Glej, Karel! Dobrotljivi Bog je mene poslal tebi naproti, da sem ti pomogel, ker je tvoja mati meni in moji materi veliko dobrega storila še takrat, ko je večkrat prišla suknarijo ogledovat. Vedi, da sem tudi jaz blizu mesta L. doma (Karel do sedaj tega še ni vedel) in tvojo mater dobro poznam. Glej, dobra dela staršev Bog še otrokom povračuje. Če boš tako srečen, da boš našel svojo mater, spoštuj in ubogaj jo, Bog te je s trpljenjem zbistril in ti oči odprl. Bodi vselej pravičen in pobožen, tako bosta ti in tvoja mati veliko srečo uživala."

Ko Karel to zasliši, da je škof tudi blizu L. doma in da pozna njegovo mater, začne na glas jokati in pravi: "O moj dobrotljivi

gospod, vi poznate mojo mater? Ali je še živa?" Škof pravi: "Ne vem tega povedati, veliko let nisem bil na Ilirskem, tudi o svojih ljudeh nič ne vem in ne slišim. Če pa hočeš počakati še osem dni, da jaz svoje reči opravim, se moreš z mano peljati in tudi tvoj tovariš, čeravno je tujec, naš bližnji je. Zelo mi je všeč ta Francoz, ker ima tako plemenito in hvaležno srce, kar je vtvojinevarni boleznizadosti pokazal."

**Glej, dobra dela
staršev Bog še
otrokom
povračuje.**

Zelo sta bila oba vesela, rada sta še osem dni ostala pri škofu, pomagala sta delati, kar sta mogla, pri hiši, da nista v lenobi časa tratila. Medtem ukaže škof obema nova oblachila narediti in ko namenjeni dan pride, se napravi škof Pavel na pot. V kočijo vzame oba popotnika s seboj. Srečno pot in lepo vreme so imeli ves teden. Vso pot so se lepo pogovarjali in drug drugemu pripovedovali, koliko dobrega so od Boga prejeli, koliko čudno je Bog enega ko drugega z velikimi nadlogami obiskal, pa mu dal tudi v nadlogah veselje najti. Lepo sta poslušala oba tovariša prijazne škofove besede, s katerimi ju je učil, vselej v Boga zaupati in se vedno skrbno greha varovati. "Ohranita si v srcu, ljuba moja prijatelja," jima reče škof Pavel, "in nikoli ne pozabita te resnice: Kdor si prizadeva, kolikor mu je mogoče, prav ravnati, pošteno živeti in greha se

Škof Metod Pirih in dr. Peter Vencelj med izseljenskimi duhovniki

varovati, tisti je božji prijatelj. Bog pa svojega prijatelja nikoli ne zapusti. Mislita, kako se je godilo z Danijelom, s Tobijem, z Jobom. Kako se je godilo z apostoli in z drugimi kristjani. Trpeli so in z veseljem so trpeli s trdnim zaupanjem; Bog jih ni zapustil. Niso se goljufali, srečno je bilo njih žalost spreobrnjena v večno veselje, katero v nebesih uživajo."

**"Ohranita si v
srcu, ljuba moja
prijatelja,"**

V takih božjih, svetih pogovorih jim je čas popótovanja hitro minil. Ravno binško soboto zvečer se pripeljejo do C. na Štajerskem in zavijejo v gostilno "Pri ólarju", da bi tam prenočili. Postrežni gostilničar hitro priteče h kočiji in spremi škofa s tovarišema vred v hišo in jim odkaže posebno lepo sobico.

Kmalu napravi tudi nekoliko večerje.

Ko je škof Pavle sam s tovarišema v sobici, jima reče: "Zahvalimo dobrotljivega Boga, ki nas je tako po očetovsko vse nesreče obvaroval na poti! Jutri pa, ker je velik praznik, ne pojdemo naprej. Če vama je prav, bomo tukaj ostali, molili in Boga častili. Ne spodobi se, tak sveti praznik popótovati brez potrebe ali brez sile." Vsi trije pokleknejo in glasno Boga hvalijo. Po večerji in večerni molitvi se spravijo k pokoju.

Binško nedeljo zjutraj, ko je jelo po vseh cerkvah tistega mesta dnevu zvoniti, je škof Pavel vstal in poklical oba tovariša, da so vkup molili. "Glejta," jima reče škof, "današnji dan je sveti Duh na svet prišel na apostole, kateri so bili v molitvi zbrani. Molimo tudi mi, da bomo vredni prejeti svetega Duha; on nas bo razsvetlil, on bo naša srca oveselil." Pokleknejo in vsi trije ves čas

molijo, dokler je zvonilo. Ko odmolijo, jima reče škof Pavel: "Vidva zdaj, če hočeta, še za-spita nekoliko časa, jaz pa bom molil in se pripravljaj k sveti maši. Ob sedmih bomo šli v cerkev, jaz bom opravil daritev svete maše, vidva pa v cerkvi molita in Boga hvalita, ker drugega opravka nimata. Vendar, Karel, povej mi še prej, kako je to, da se ti danes tako na smeh držiš, ko te še nisem videl ne enkrat se nasmejati in dobre volje biti, danes pa si tako vesel?" "Milostivi gospod škof," odgovori Karel, "kako bi ne bil, ko imam takega plemenitega dobrotnika, kakor ste vi, kateri ne skrbi samo za moje telo, ampak tudi za mojo dušo. Vso pot ste nama take lepe nauke dajali, da je vse moje srce k Bogu obrnjeno in vneto za božjo ljubezen. Zato sem nocoj zelo veselo noč imel. Če vam smem povedati, sicer na sanje nič kaj dosti ne držim, vendar so me nocoj sanje zelo

razveselile. Sanjalo se mi je, da so me moja ranjka mati obiskat prišli, vsi veseli in zdravi, zato sem danes tako vesel." Škof Pavel odgovori: "Morebiti ti je Bog še kako veselje dati namenil, pojdi v cerkev in lepo moli!"

VIII

Po škofu Pavlu najde Karel baron Gap svojo mater

Škof Pavel gre v cerkev, opravi z veliko pobožnostjo sv. mašo in še potem dolgo v cerkvi moli. Ko odmoli, gre domov še druge dolžne duhovske molitve opraviti, tovarišema pa ukaže v cerkvi biti, potem pa po mestu iti kaj pogledati. Ves zamaknjen v molitvi škof sam moli v sobici. Kar zasliši blizu desete ure okoli gostilničarjeve hiše veliko ječanje, zdihovanje in vpraševanje. Pogleda pri oknu, kar vidi veliko revnih, bolnih in slábošnih, kateri so

okoli hiše hodili in pobiti drug drugemu pripovedovali: "Ni je danes naše Kordule, ni je danes!" Škof Pavel ne ve, kaj to pomeni. Radovedno komaj čaka, da tovariša domov prideta in hitro reče Karlu: "Pojdi in gostilničarja vprašaj, kaj pomeni, da danes toliko revežev okoli pohaja in po nekaki Korduli vprašuje." Nato gre gostilničar s Karlom k škofu in mu pravi: "Nič ni čudnega to. Vsako nedeljo jih toliko pride okoli desete ure prosit vbo-gajme nekako gospo, po imenu Kordulo. Ona je zelo dobrodelna. Daje rada revežem, poma-ga bolnikom, veliko dobrega stori. Ob deseti uri se vsako nedeljo pripelje v cerkev in se pri nas vselej malo pomudi, da revežem razdeli. Dobro uro od tukaj je graščinica, kjer ona gospoduje in tako tiho pobožno živi, da je vsem lep zgled. Danes je pa jutraj k maši prišla in se kmalu vrnila, mora že kaj posebnega opravila doma imeti. Reveži so jo zamudili, zato zdaj po nji vprašujejo."

Mladi iz Pariza na smučanju v Pirenejih

"Pojdi v cerkev in lepo moli!"

Karel zvestó posluša gostilničarjevo pripovedovanje in ga vpraša, kako se ta dobra gospa piše, odkod je. Gostilničar pravi: "Nič več ne vem povedati kakor to, da je vdova, ime pa ji je Kordula. Nihče je drugače ne imenuje kakor naša mati Kordula. Pri sebi ima nekako služabnico, ravno te starosti. Obe živita vkup kakor dve prijateljici, molita in ubogim veliko pomagata. Pred več leti je graščinico kupila k veliki sreči

vsem revežem našega kraja. Z Ilirskega je sem prišla in svojo zvesto služabnico, tudi vdovo, že s sabo pripeljala."

Karel pravi nato k škofu Pavlu: "Milostivi gospod škof, dovolite mi, da grem obiskat tako dobro gospo, rad bi jo videl in poznal, ker toliko revežem pomaga. Zdaj šele vem ceniti in častiti dobrodelfne ljudi, ker sem skusil, kako dobro de človeku v nadlogah, če najde dobrotljivega pomočnika."

"Kaj ste vi gospenja služabnica?"

Škof reče: "Prava in dobra je tvoja misel. Ne samo ti, tudi jaz grem obiskat dobrodelfno gospo, vredna je, da jo gremo razveseliti. Pa, gostilničar, povejte mi," pravi škof, "ali bi pa gospa Kordula rada videla, ko bi jo mi trije prišli obiskat?" "O rada," pravi gostilničar, "veliko veselje ji bo to; še vsakega kmečkerega človeka sprejme, kaj bi vas ne? Dobro vem, da jo boste zelo razveselili."

Po kosilu ukaže škof Pavel napreči in peljati do graščinice gospe Kordule. Dejal je: "Danes, ker je praznik, ne gremo naprej; drugega opravka nimamo, lahko gremo tedaj obiskat dobrodelfnico in malo kraje ogledamo."

Škof Pavel in oba tovariša se pripeljata do gradiča gospe Kordule, kateri stoji na griču. Tam stopijo iz kočije in gredó peš proti gradu mimo vrta, ki je bil pred gradom ograjen. Mimo vrta gredé vidijo na vrtu blizu pota sedeti na klopici priletno ženico, čedno oblečeno, ki je

Pustovanje v Frankfurtu

bukvice brala in pa jokala. Škof jo s prijazno besedo povpraša: "Žena, bi nam hoteli povedati, ali so gospa Kordula doma?" Žena hitro vstane, ker prej ni nikogar videla, si hitro oči obriše, gre in škofu roko poljubi, ker je po oblačilu videla, da je duhovni. Ponižno odgovori: "Doma so gospa Kordula, doma." Škof: "So sami?" Žena: "Niso sami, gospod in gospa z dvema otrokoma sta pri njih, pa nobenega ne poznam. Odjedli so, zdaj nekaj igrajo, meni pa so rekli na vrt iti, češ da me dve uri nič ne potrebujejo." Škof: "Kaj ste vi gospenja služabnica?" Žena: "Sem že dolgo let." Škof: "Zakaj pa jokate? Kaj je gospa tako huda?" Žena: "O Bog váruj! Saj ne jokam, le žalujem, dasiravno mi je dobro; gospa me ima ne kakor služabnico, ampak kakor prijateljico, vse mi zaupa, vse me vpraša, zato ker ve, da sem skrbna za vsako delo. Zdihujem pa zavoljo drugih bridkosti."

Škof: "Pójdite in vprašajte gospo, ali jo smemo obiskati, ker smo tuji z Dunaja in nič z njo znani."

Žena gre hitro v grad pravit, da bi trije gospodje z Dunaja radi prišli gospo obiskat, eden med njimi je škof, zlat križ ima na vratu. Gospa Kordula reče: "Teci hitro doli in reci jim, da jih lepo prosim, naj pridejo precej gori." Škof Pavel gre s tovarišema v grad, služabnica jim pokaže stanovanje. Ko v hišo pridejo, se po navadi drug drugemu priklonijo in pozdravijo, potem reče škof Pavel: "Ne zamerite, plemenita gospa, da vas prihajamo obiskat, čeravno se ne poznamo. Praznik je danes, ne spodobi se popótovati; z Dunaja prihajamo, do L. gremo, danes počivamo. Glas vaših dobrih del nas je obudil, da vas prihajamo obiskat. Jaz sem škof v I., ta dva sta moja tovariša, prihajata še iz bolj daljne dežele.

(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Za postni čas in Veliko noč smo prejeli Bogoslužna sporočila s pismom gospoda župnika. Ob premišljevanju velikonočnih skrivnosti beremo tudi tole misel: "Upanje dela iz nas velikonočne kristjane. Skupaj z

*Pokojni Anton (Tone) Krajšek
roj. 5. 7. 1924, † 5. 2. 1994*

Jezusom živimo velikonočno skrivnost. Tudi kadar nam je najhuje, kadar mislimo, da smo na samem dnu, takrat mislimo na slavo, ki nas čaka, po minljivem trpljenju tega sveta. Prav s takšnim pogledom na življenjske preizkušnje izpričujemo vstalega Kristusa." Te tolažilne in hkrati vzpodbudne besede veljajo nam vsem, še posebej pa vsem preizkušenim bratom in sestram v naši skupnosti.

Z žalostjo in hkrati z velikonočnim upanjem v srcih smo se, 11. februarja, v Derbyu, v cerkvi sv. Jožefa, poslovili z mašo zadušnico, ki jo je daroval gospod Peter Kravos, od našega dragega rojaka **Toneta Krajška**. 5. februarja letos je Tone, po daljši in dokaj mučni bolezni, odšel s tega sveta v večnost. Rodil se je 5. julija 1924 v vasi Hom pri Šentrupertu na Dolenjskem. Bil je najstarejši sin v družini desetih otrok. Kot krščansko vzgojen, pošten in zavesten katoličan se je z veliko večino mladih Šentrupečanov pridružil braniteljem slovenskih domov pred novimi komunističnimi požigalci "revolucionarji". Maja 1945 je moral zapustiti svojo domovino. Preko raznih begunskih taborišč je 23. decembra 1947 z večjo skupino Slovencev prispel v Anglijo. Tu je kasneje vestno in z veliko požrtvovalnostjo opravljal različne službe. S svojim zaslužkom in s prihranki si je v zelo kratkem času svojega "begunstva" ustvaril svoj lasten dom. Leta 1959 se je poročil z **Ivanko Cugelj** iz Vrha pri Šentrupertu. V zakonu sta se jima rodili dve ljubki hčerki: Marija in Rozika, ki sta danes že obe poročeni in imata svoje lastne domove.

Dom Toneta in Ivanke je bil vedno nekakšno središče naših rojakov iz Derby-ja in okolice, ko so prihajali k slovenski maši. Njun dom je bil tudi središče vseh slovenskih duhovnikov (župnikov iz Londona), ki so prihajali na pastoralne obiske med svoje rojake v Midlandu. Vsi Krajškovi so zelo aktivni člani naše slovenske skupnosti in vseskozi sodelujejo pri vseh slovenskih prireditvah.

Velika množica ljudi, ki se je zbrala na njegovi zadnji poti, je lep dokaz njegove priljubljenosti, ki jo je užival

Pokojna Lojzka Kosmač

tako med Slovenci kot tudi med pripadniki drugih narodnosti.

Slovenska misija iz Londona in vsa slovenska skupnost iz Wallesa izrekajo **iskreno sožalje** njegovi ženi Ivanki in hčerkama Meri in Roziki. Vsi skupaj se ga bomo spominjali v naših molitvah in to naj vam bo v tolažbo ob tej boleči izgubi:

*Od smrti res Gospod je vstal,
da bi vstajenje nam še dal.
Premagal smrt pekla temo
in nam odprl je pot v nebo.*

Slovo od gospe Lojzke Kosmač

V Royal Free Hospital – Hampstead v Londonu – je 10. februarja, **umrla Lojzka Kosmač** iz Trzina pri Ljubljani.

Proti koncu lanskega leta je prišla v to bolnico na zdravljenje in operacijo zaradi levkemije. Zdravstveno stanje se ji je kljub vsemu močno poslabšalo in tako je kmalu podlegla tej kruti bolezni. Ves čas njenega zdravljenja v bolnici ji je nesebično stala ob strani njena nečakinja Melita iz Ljubljane.

V 37. letu svojega mladega življenja je zapustila dva majhna otroka (6 in 8 let) in moža Cirila. Od Lojzke smo se poslovili v kapeli krematorija na East Finchley v Londonu (njene zemeljske ostanke so prenesli v domovino in sedaj počiva na domačem poko-

pališču). Na njeni zadnji poti jo je pospremila velika množica vernikov – navzoč je bil tudi slovenski ambasador v Veliki Britaniji, gospod Matjaž Šinkovec.

Lojzkinemu možu Cirilu, sinovoma in vsem ostalim žalujočim sorodnikom **naše iskreno sožalje**. Naše molitve spremljajo pokojno Lojzko in vse njene domače in sorodnike, ki jih je prizadela tako nenadna smrt.

Vili Savrič

avstrija

DUNAJ

Slovenski pastoralni center vsako leto v svojih prostorih organizira **pustovanje**. Priprave za letošnje pustovanje, ki je bilo najavljeno za pustno soboto, 12. februarja, so stekle že nekaj tednov prej. Precej časa smo porabili za samo organizacijo in zbiranje prispevkov za srečolov. Trud je bil poplačan z množico različnih prispevkov, ki so jih darovale avstrijske in slovenske firme na Dunaju in v bližnji okolici. Tako se je obetal bogat srečolov.

Dvorano smo **bogato okrasili** in pričarali pustno vzdušje, pridne gospodinje pa so pripravile različne dobrote – gospod Oswald je tudi letos spekel celo goro slastnih krofov.

Tako oboroženi z dobrotami smo pričeli pustno veselico. Žal moram ugotoviti, da Slovenci izgubljam o smisel za humor in družabnost. Pustne zabave se je namreč udeležilo sorazmerno malo Slovencev, še manj pa je bilo pravih mask. Pohvaliti je treba skupino nemško govorečih "kavbojev" – kar 30 jih je bilo, ki so prišli v goste iz sosednje župnije in se jim je kasneje pridružil še njihov dušni pastir preoblečen v kitajskega mandarina.

Pustne zabave se je udeležila tudi skupina beguncev iz Bosne, ki prebivajo v naši in sosednji župnji.

Pozno v noč smo peli in se vrteli ob

zvokih harmonikarke Klavdije in zabavo popestrili z bogatim srečolov.

Slovenski kulturni praznik smo zaradi semestralnih počitnic praznovali 15. februarja. Kulturno društvo "Ivan Cankar" je proslavo organiziralo v Palais Palfy, v prvem dunajskem okraju. K sodelovanju so povabili umetnike iz domovine – sopranistko Olgo Gracelj, pianistko Natašo Valant in komorni zbor Ave. Prireditev je izzvenela zelo uspešno in nepozabno – posebej smo z navdušenjem nagrajevali nastop komornega zbora Ave. Po proslavi smo si ogledali knjige celovške založbe Wieser in se ob prigrizku in dobri kapljici še dolgo pogovarjali.

Vaša poročevalka db

LINZ

Na prvo postno nedeljo, 20. februarja 1994, je v 90. letu starosti **umri škof dr. Franc Saleški Zauner**. 25. oktobra 1931 je bil v Rimu posvečen v duhovnika. Doktoriral je na papeški univerzi Gregoriana v Rimu. 22. junija 1949 ga je papež Pij XII. imenoval za škofovega koadjutorja s pravico nasledstva (v času, ko je bil tedanji škof Jožef Elisser že zelo hudo bolan). 15. avgusta 1949 je bil posvečen v škofa. V letih 1949–1982 je bil odgovoren za šolska vprašanja in obenem tudi referent za vprašanja beguncev in izseljencev. V času 1952–1954 je bila škofija razdeljena na ameriški in ruski del. To je bil čas velikega pomanjkanja in je bilo delo v škofiji zelo naporno. Škof je rad pomagal vsem in nas ni delil na domačine in begunce. Vpeljal je tudi **izseljensko nedeljo, ki jo sedaj imenujemo mašo narodov** in jo praznujemo vsako zadnjo nedeljo v septembru.

V času njegovega delovanja (1949–1982) je ustanovil 38 župnijskih cerkva in 30 podružnic. V vsaki župnji je dal sezidati tudi župnijski dom.

Kot škof je bil poznan tudi kot velik ljubitelj in voznik motornih koles. Z motornimi kolesi je prevozil več kot 443.000 km in je bil prvi, ki je v zgornji

Avstriji imel vozniško dovoljenje. Z njim so povezane tudi razne anekdote, ki govore o njegovih srečanjih z ljudmi, ki niso mogli verjeti, da je on kot motorist tudi škof iz Linza.

Tudi naša skupnost v Linzu žaluje za gospodom škofom. On je bil tisti, ki nam je pomagal v težkih trenutkih in je vseskozi skrbel za našo duhovno rast.

Po smrti našega zavzetega delavca Bernarda Faleta, je njegovo delo in skrb prevzel naš novi član **g. Ivan Brodarič**. Pomagal mi je pri zelo napornem delu obnove stopnišča. V centru smo zamenjali dvoje novih vrat. Tudi letos smo vsa opravljena dela naredili za "boglonej", pri tem pa upamo, da bodo rojaki še naprej radi prihajali v naš center. Pri čiščenju so nam priskočile na pomoč gospa Anica Sadl, Viktorija Hauseder in tudi sam Ivan Brodarič. Vsem se lepo zahvaljujemo.

Velikonočni obredi bodo tudi letos po že ustaljenem redu. **Blagoslov velikonočnih jedil** bo na Veliko soboto in v nedeljo tudi v centru. Vsem Slovenskim rojakom doma in po svetu, želimo **Blagoslovljene praznike Vstalega Zveličarja!**

Anton Zore

belgija

LIMBURG – LIEGE

Važen sestanek: Po treh letih delovanja je imel "Slomšek" svoj redni sestanek, kjer so predsednik g. Revinšek, tajnik g. Zabot in blagajnik gdč. Globokar podali svoja poročila. V zadnjem času smo opravili veliko koristnih in pomembnih srečanj in imeli zelo uspešne pevske nastope v Belgiji, Holandiji in v Sloveniji. Vsem, ki so kakorkoli skrbeli za naše uspešne nastope, velja največja zahvala. Njihovo delo pomeni veliko več kot se lahko na zunaj vidi. Je poslanstvo in pri tem jim gre največja zahvala.

V gosteh smo imeli tudi razne skupine iz Slovenije. Tega bo sedaj vedno več. Vsi dobri zbori in druge skupnosti si želijo priti v Belgijo in spoznati Bruselj, glavno mesto Evrope. Tu se nam obeta lepo gostiteljsko in posredniško poslanstvo. Za to poslanstvo pa bo naša skupnost še naprej potrebovala čim več **odprtosti** za druge, čim več smisla za **gostoljubje**, ki je legendarna slovenska vrednota, ki pa jo zaradi vplivov okolja počasi preveč zanemarjamo. Pri tem pozabljamo, da tako počasi tudi zapuščamo krščanstvo in se predajamo materializmu, ki je sebičen. Živimo sredi intelektualnega gulaga, kot lepo pravi Soljženicin. In pred tem gulagom tudi "Slomškarji" niso zavarovani.

Podobne, dobro pripravljene sestanke bi morali imeti večkrat, morda kar mesečno. Služili naj bi predvsem razmišljanju o sodobni problematiki. Često se nam namreč dogaja, da živimo v svetu, ki ga že zdavnaj ni več. Začetek vsega pri vsaki skupnosti je v oblikovanju **osebnosti**. Če hoče človek res biti človek, se mora naučiti opazovati, gledati, misliti, iskati smisel, razumeti in temu odgovarjajoče delovati.

Ko so abbe Pierra, najpopularnejšega Francoza, vprašali, kje je dobil

Gospa Pepca Pečovnik

luč in moč za svoje 40-letno delovanje v korist ubogih, je odgovoril: "To mi je dalo večletno razmišljanje in molitev v samoti. Brez tega prvega bi ne bilo drugega." Slomšek je mislil in postopal podobno. Mi se ne moremo umakniti v samoto, čeprav so občasne duhovne vaje bile izredno koristne. Brez težav pa moremo razmišljati ob **dobri knjigi**. Postavlja se važno vprašanje: "V kakšnem odnosu so "Slomškarji" in vsi drugi do dobre knjige v slovenskem ali tujem jeziku?" Ali nismo tudi v tej točki žrtve intelektualnega gulaga?

Pod vplivom okolja se tudi nam dogaja, da marsikaj gledamo površno. Okolje vpliva na nas, namesto, da bi mi vplivali na okolje. Kot "Slomškarji" vodenimo. Potrebujemo močnih injekcij proti tej vodenici.

Vinko Žakelj

francija

FREYMING-MERLEBACH

Pred letom dni smo se v rudniški dvorani v Merlebachu zbrali vsi tako ali drugače misleči Slovenci: *člani društva sv. Barbare, društva Triglav, Jadrana, prijatelji Slovenske katoliške Misije in pevski zbor Mgr. Grims*. Slednje ponovno omenjam, ker se je v poročilo vrinil tiskarski škrat in so bila prva tri društva izpuščena v prvotnem poročilu o zahvali, ki je sledilo temu večeru. Razumljivo je, da se ta neljuba napaka popravi tudi pismeno, saj sem slednje najprej storil telefonsko in nato še v cerkvi: Društvo Jadran je imelo nalogo, da odpošlje vsa zbrana sredstva Slovenski Karitas. Srčno želim, da bi bil s tem dejanjem zabeležen **začetek skupnega delovanja v upanju, da to niso le budne sanje**. S poštenimi Slovenskimi rojaki se da veliko narediti. Pogumno naprej!

Po krajši bolezni nas je v 64. letu starosti zapustila naša cerkvena pev-

ka, žena, mati, dobrotnica in prijateljica gospa **Zora SAJOVEC**. Slovenski pogreb je bil 31. januarja, v farni cerkvi v Merlebachu, ob številni navzočnosti domačih – tako iz Slovenije kot iz Porurja. Naj ji Bog obilno povrne njeno dobroto in požrtvovalno delo. Članom družine izrekamo prisrčno sožalje in jo priporočamo v molitev.

8. januarja je slovenski ambasador pri Svetu Evrope, na Slovenski misiji v Merlebachu, g. Kaminu predstavil novega slovenskega konzula g. Pogačnika. Gospod ambasador si bo na svojem prihodnjem obisku, 22. februarja, ogledal rudnik Reumaux skupaj z zanimivostmi, ki jih nudita okolica Merlebacha in Metz. Ustavil se bo tudi v mlinu, potem pa bo sledila privatna večerja pri kateri bo stekel razgovor o konkretnih in tekočih zadevah – tako iz slovenskega kot tudi francoskega zornega kota. Potek obiska je prevzel g. Kamin.

Po lepih božičnih praznikih, v katere so nas vpeljali otroci Korenove družine, smo v prepolni kapeli tudi mi Bogu izročili svojo zahvalo za Njegovo uločevčenje in ga poprosili za blagoslov v novem letu 1994.

Celodnevna srečanja se bodo tudi letos vrstila enkrat na mesec. Prihodnje bo 20. marca, ko bo družinski praznik in bomo obhajali god našega zavetnika sv. Jožefa. Vsi ste lepo vabljeni!

Velikonočni prazniki se bodo odvijali v naslednjem razporedu:

- **Veliki četrtek**: ob 19. uri;
 - **Veliki petek**: ob 15. uri;
 - **Velika sobota**: ob 15. uri bo blagoslov jedil; ob 19. uri Velikonočna vigilija;
 - na **Veliko noč** bo ob 10. uri slovesna vstajenska evharistija;
- Vsi ste lepo vabljeni na obhajanje lepih domačih praznikov v kapeli sv. Jožefa v Merlebachu.

Vsem poštenim slovenskim ljudem prisrčen in spoštljiv pozdrav.

Jože KAMIN

Slovenski ljudje so raztreseni po vseh delih Francije. Vse to pa je velika ovira za naše duhovniško delo – danes greš na obisk k nemu, jutri k drugemu in čas beži tako hitro, da včasih ne vemo, kaj je bolj važno in kaj bolj nujno. Vedno smo v dilemi, kaj naj opustimo, da lahko opravimo drugo delo. Vsi se trudimo, da smo na razpolago vsem ljudem, ki potrebujejo našo duhovno pomoč.

LYON

Zadnje nedeljo v februarju sem šel obiskati naše ljudi v Lyonu in njegovi okolici. Ta srečanja in molitve z ljudmi so bila nekaj edinstvenega in zelo veselega. Kako z veseljem znajo ljudje tudi v teh časih sprejeti svojega duhovnika. Pri sveti maši nas je bilo kar precej, zato smo zelo glasno in lepo peli naše slovenske postne pesmi. Nekdo mi je dejal: "Počutil sem se kot v naši domači župniji v Sloveniji!" Po sveti maši smo se zatekli v majhno gostišče in se dolgo pogovarjali o raznih stvareh, ki zanimajo naše ljudi.

MERICOURT

V nedeljo, 16. januarja 1994, sta zakonca g. **Feliks Gašparič** in njegova žena ga. **Katica** pri maši obhajala **srebrno obletnico poroke** – 25 let življenja v zakonu. Slavljenca sta praznovala skupaj s svojimi tremi otroki in z vsemi, ki so ta dan prišli k sv. maši. Po pridigi sta stopila pred oltar in po duhovniku g. Martinu Retlju prejela **božji blagoslov**, ki je znamenje božje naklonjenosti in poročstvo božjega spremstva in pomoči za naprej. G. **Feliks** je bil rojen v Tomažu pri Ormožu, gospa **Katica** pa v sosednji Hrvaški, v bližini Čakovca. Poročila sta se, 25. januarja 1969, v Carnieres-u na severu Francije. Po maši smo se vsi skupaj še nekoliko zaustavili v domu poleg kapele, spili na zdravje obeh slavljencev kozarček ali dva in nekoliko poklepetali. Srebrnoporočencema želimo, da bi čez

25 let, v krogu svojih otrok, skupaj obhajali zlato poroko. Do takrat pa naj jima Bog nakloni zdravje in srečo ter mnogo pravih prijateljev.

20. februarja. 1994 je v Mericourt-ju praznovala svojo 80.-letnico gospa **Pepca Pečovnik**. Za ta veliki jubilej je sv. mašo opravil g. Robert. V kapeli so bili okrog oltarja zbrani vsi njeni otroci, vnuki in vsi, ki jo imajo radi. Želimo ji mnogo sreče, zdravja in da bi jo dobri Bog ohranil še mnogo let med nami!

Vsem ljudem dobre volje želimo, da bi bili velikonočni prazniki dvig duha k studencu veselja, ki je naše edino upanje za življenje. Vstali Kristus je res upanje, vera in ljubezen. **Kristus je res vstal, vstali bomo tudi mi!** To vam želimo.

Program za leto 1994 v Mericourt-ju:

Maj	22. 1994	Česnik
Junij	12., 19. 1994	Česnik
Avgust	14., 15. 1994	Česnik

PARIZ

Naša teta Matilda Munih je, 23. februarja, v slovenskem domu pra-

znovala svojo 80.-letnico življenja. S svojo sestro Justo in njenim možem, s svojimi prijatelji in nami duhovniki je ob bogato obloženi mizi, vsa mladostna in vesela, sprejela naše čestitke za tako lep in visok jubilej. Poznana je tako v Franciji kot tudi v Sloveniji, glas o njej pa seže tudi v daljne dežele. Poznajo jo vsi tisti, ki so kdajkoli prestopili prag slovenskega doma v Parizu. Vse je vedno sprejela z nasmehom in dobro voljo. Teta Matilda, v imenu vseh Slovencev, ki so bili deležni vaše lepe besede, nasmeha in dobre volje, vam kličemo še na mnoga leta. Hvala vam za vse, kar dobrega storili za nas vse! Bog dobrote in ljubezni naj vam povrne stotero za vsa vaša dobra dela!

V ponedeljek, 7. februarja, je bila pod pokroviteljstvom veleposlaništva Republike Slovenije, v Evropski hiši v Parizu akademija v počastitev Dneva slovenske kulture. Ob Prešernovem portretu se je zvrstil pester kulturni spored. Čeprav se je prireditev pričela ob 18. uri – kar je za večino ljudi precej neugodno – je bila dvorana premajhna za vse udeležence. Med njimi je bil tudi predsednik Evropske hiše, minister Junot, skupaj s pred-

Slovenski veleposlanik pri Evropskem svetu iz Strasburga Andrej Novak pri dirigentu in organistu g. Šinkovcu (Francija)

sednikom društva France–Slovenije, dr. M. Castellanom, predsednik društva Horizon 2000, dr. J. de Miceli, prelat N. Čretnik, župnik slovenske misije v Parizu, S. Česnik, predsednik slovenskih društev v Parizu, umetniki Jaro Hilbert, Marjanca Savinšek, Janez Zorko in drugi. Po pozdravnih besedah slovenskega veleposlanika dr. Andreja Capudra, ki je poudaril globino Prešernovih pesmi in njegove misli o svobodi, prijateljstvu in strpnosti med narodi, so se vrstile točke sporeda. Zbor Vox mivcorum iz Ljubljane je odlično izvedel vrsto pesmi iz svetovne in slovenske glasbene zakladnice; gledališka igralka Maja Štormar je podala nekaj Prešernovih pesmi, dr. Vladimir Pogačar pa je predstavil svoj prevod Prešernovega sonetnega venca v francoščino; pianist Miren Devetak iz Gorice je spored popestril z izvedbo del L. M. Škerjanca in F. Chopina; dr. Evgen Bavčar je sestavil slavnostni govor – prebrala ga je gospa Alenka Zver, ki je celotni spored tudi povezovala.

Poleg francoskih prijateljev so se ob Prešernovem dnevu zbrali Slovenci različnih svetovnonazorskih pogledov, da bi tudi na tujem potrdili zvestobo lastnemu narodu in bogati slovenski duhovni in kulturni dediščini.

Gospa Matilda Munih

Mladinsko srečanje v Lourdu

Od 13. do 20. februarja smo organizirali mladinsko potovanje v Lourdu. Tam smo skupaj z mladimi preživeli sedem dni in se tako še bolj spoznali in poglobili našo pripadnost skupnemu življenju. To potovanje v Lourdes je imelo samo en cilj: povezati duhovno in čisto življenjsko dimenzijo vsakega posameznika – smučanje v Pirenejih in obenem skupno sobivanje z drugimi. Na začetku našega srečanja smo bili vsi skupaj še zelo previdni in v skupnosti smo čutili določeno zaprtost. Vsak naslednji dan pa je bil korak naprej k pripadnosti skupini in vsak se je trudil, da bi čim več lahko prispeval k skupnemu razpoloženju. Prvi in drugi dan smo posvetili prav smučanju. Ker mnogi niso še nikoli smučali, smo pod vodstvom dveh učiteljev smučanja počasi spoznavali tudi to večšino zimskega športa. Pri tem seveda ni šlo brez padcev. Kljub vsemu je bilo to prijetno in lepo druženje, ki nas je ponovno povežalo.

Na pepelnični dan smo se posvetili molitvi in obisku krajev, kjer je živela sveta Bernardka. Sveto mašo smo imeli pred votlino, kjer se je Marija prikazala revni deklici Bernardki. Med sveto mašo nas je kar malo zeblo, v globini svojega srca pa smo vsi čutili neko toplino. Na poti Križevega pota smo pri vsaki postaji premišljevali skrivnost Kristusovega trpljenja in trpljenja vsakega človeka, ki je ujet v osamelost, bolezen, nerazumevanje, zato smo molili za mir v svetu. Hodili smo po poti, ki nas je privedla do Kristusovega vstajenja. Pred velikim okroglim kamnom "ob znamenju Kristusovega vstajenja" smo se vsi skupaj slikali in sedaj vam pošiljamo tudi sliko slovenske mladine iz Pariza, ki vse veselo pozdravlja in vam obljublja prisrčno sodelovanje na misijonskem in narodnem polju. Zvečer istega dne nam je francoski duhovnik g. Michel, ki je rektor svetišča v Lourdu, orisal Marijino prikazovanje sveti Bernardki in nam opisal vseh 18 prikazovanj z Marijinimi sporočili za vso Cerkev. Najbolj korajžni so mu upali postaviti razna

vprašanja, ki so se jim postavljala v tistem trenutku. Ta dan je bil res lep in poln novih spoznanj za vsakega izmed nas.

Zadnji večer smo med večerjo vsi prepevali slovenske pesmi in na ta način proslavljali 16. rojstni dan Katerine Sutilič. Vsak je ta večer doživljal na svoj način, vsi pa smo bili ene misli, da bomo tudi drugo leto, v času zimskih počitnic, pripravili novo srečanje slovenske mladine iz Francije. Tu se moram prav lepo zahvaliti g. Martinu Retlju in ga. Evi Sutilič, ki sta žrtvovala veliko svojega časa in pri tem pokazala vse svoje vzgojiteljske sposobnosti. Vsem mladim pa se zahvaljujem, ker so v tem tednu znali darovati del sebe v dobro celotne skupnosti. V skupnem življenju smo se tako bolj spoznali in naredili nove načrte za bolj dejavno vključevanje v župnijsko občestvo. Za nas duhovnike je bilo to srečanje novo spoznanje, kaj vse se lahko naredi, če je le dobra volja.

vaši duhovniki

Pustno srečanje

Kot vsako leto, smo se tudi letos zbrali skupaj na pustno soboto, 12. februarja, da jo skupaj zagodemo pusti, dolgi in vlažni zimi, ki nam jemlje moč in rjavi kosti.

Za spremembo smo v naši skupnosti vsi sneli svoje maske in se prav od srca nasmejali. Gospa Boštjančičeva nas je s svojo novinarsko nadarjenostjo ovekovečila na svojem aparatu in s tem smo bili vsi nagrajeni.

Z odličnimi krofi so nas ponovno presenetile naše zveste gospodinje.

Ob novem štedilniku so se vrstili naši kuharji in nam dali vedeti, da bomo odslej še bolj postreženi kot doslej.

Pazimo na tehtnico! Marjanu, ki je ravno ta dan praznoval, vse najboljše in z željo vseh, da se kmalu spet srečamo.

Naš mladinski izlet v južno Francijo se je zelo lepo iztekel. V ne-

deljo, 13. februarja, smo z letalom odleteli proti Lurdu. Bilo nas je osemnajst mladih, dva duhovnika (g. Česnik, g. Retelj) in še ga. Eva Sutlič. Pet dni smo smučali v kraju "Luz Ardiden" (1700–2500m) v Pyrenejih. Po belih strminah smo pokazali, da smo pravi Slovenci in da znamo smučati, čeprav nekateri bolj po zadnji. Vreme je bilo lepo, tako da smo si domov vsi vrnili ogoreli. Vzeli smo si tudi čas za molitev in ogled Lurda z okolico. V imenu vseh **se zahvaljujem g. Česniku**, ki nam je organiziral tako lepo in prijetno srečanje mladih.

Klemen LOŽAR

hrvaška

ZAGREB

Slovenske maše so bile v Zagrebu ponovno vpeljane pred tremi leti, najprej enkrat mesečno, sedaj pa na vsakih 14 dni. Največ zaslug za ponovno oživitev slovenskih maš ima takratna tajnica Kulturno posvetnega društva Slovenski dom ga. **Vera Dugić**. Skrb za slovenske maše je prevzel g. **Andrej Urbancl**, ki deluje s slovenskimi lazaristi v zagrebški župniji Vrapče. Ko smo se po maši začeli zbirati v Slovenskem domu na družabnih srečanjih, se je število tistih, ki se udeležujejo slovenskih maš počasi ustalilo. Žal pa ugotavljamo, da se **mlajši Slovenci zelo redko vključujejo** v delo društva – pogrešamo jih tudi pri mašah. Ob lanskoletni akciji za vpis novih članov v društvo, se je število članov povečalo za 176, tako da ima sedaj društvo **280 članov**.

Društvo se je dve leti imenovalo **Slomškovo prosvetno društvo "Slovenski dom"**. To je bilo na željo in predlog nekaterih starejših članov, saj sta pred 2. svetovno vojno v Zagrebu delovali dve društvi: Slomškovo prosvetno društvo, ki so ga vodili duhovniki in kulturno društvo Slovenski

dom. Na letni skupščini društva v januarju je društvo dobilo novo vodstvo in tudi ime: **Slovenski dom Zagreb, kulturno prosvetno društvo**. V društvu smo ustanovili **Slomškov odbor**, ki bo skrbel za nemoten potek slovenskih maš, za srečanje po maši in za razna romanja.

Žal pa je februarja nenadoma umrl član Slomškovega odbora **Ivan Urbič**, ki je po svojih močeh pomagal pri organizaciji slovenskih maš in aktivno sodeloval pri cerkvenem petju. Naj mu Bog bogato poplača njegovo dobroto in njegovo zvestobo kulturni dediščini slovenskega naroda.

Martina Koman

nemčija

BERLIN

9. februarja smo Slovenci v Berlinu praznovali **25. rojstni dan slovenske župnije**. Čeprav je bil delovni dan smo se zvečer, ob 19. uri, zbrali k

bogoslužju božje besede, skupaj z verniki župnije St. Elisabeth in predstavniki hrvaške župnije.

Bil je to spomin na 25 let dolgo prehojeno pot, hkrati pa spomin na vse tisto lepo in težko, kar so ljudje doživljali skupaj na raznih prireditvah, na delovnem mestu in sploh v nemški družbi.

Pri bogoslužju nas je pozdravil tudi župnik St. Elisabeth, gospod B.H. Mey. Rekel je: *"Mnogi so se bali, ko so slišali, da v našo župnijo prihajajo Jugoslovani. Moram vam povedati, kot župnik župnije, da vas nismo radi sprejeli. Toda danes smo veseli, da ste med nami. Poživili ste našo župnijo. Naša župnija je z vašim prihodom postala mlajša."*

Nato so nam podarili veliko svečo na kateri je podoba sv. Elizabete in na kateri piše: St. Elisabeth Cemeinde in Slowenische Kath. Mission. Župnik Martin Horvat se je zahvalil: *"Hvala vam, dragi verniki župnije sv. Elizabete. Tudi mi bomo za vas nekaj storili. Vabimo vas, da nas letos poleti obiščete v naši domovini in nas tako še bolj spoznate."*

Nato je spregovoril župnik za Hrvate v Berlinu, gospod Nedeljko Norac-Kevo. Med drugim je dejal:

Tudi verniki nemške župnije St. Elisabeth v Berlinu so nam čestitali ob naši 25. obletnici

"Vesel sem, da vas lahko pozdravim. Hkrati pa bi vas rad danes spomnil, kako velik čut za narod so imeli slovenski škofje, ko so poslali z vami v Berlin slovenske duhovnike, preko katerih ste se lažje vključili v novo okolje. Iskreno vam čestitam ob vaši 25. obletnici, obenem vas tudi obveščam, da tudi naša hrvaška župnija slavi v letošnjem letu 25. obletnico obstoja."

V tem duhu 25. obletnice smo praznovali tudi letošnje PUSTOVANJE. Na prireditvi je igral slovenski ansambel HENČEK. Prav ta ansambel je že pre 24. leti razveseljeval Slovence po vsem Berlinu.

Upamo, da bomo še poročali o različnih prireditvah: o misijonu (od 13. do 20. marca), koncertu (23. in 24. aprila) in o šesti reviji pevskih zborov, ki bo 11. junija, ob 14. uri.

mh

FRANKFURT

Krst je v naši župniji čedalje bolj redek pojav. Zato je toliko prijetneje poročati, da imamo v svoji sredi mlado slovensko družino **Hvala**, ki je dočakala **krst prvorojenca Florijana**. Z velikim pričakovanjem sta mlada starša Metka in Damjan dočakala srečno rojstvo in krst sina. Vsi mu

Pokojna Jožefa Hvasti iz Frankfurta

želimo zdravo in dolgo življenje, staršema pa veliko božjega blagoslova pri vzgoji, pa tudi pogum, da od Boga sprejmeta še kakšnega novega družinskega člana.

Pustovanje smo v Frankfurtu imeli dvakrat: 29. januarja pri Slovenski župniji, na pustno soboto pa pri društvu Sava. Mogoče je bilo letos nekoliko manj obiska – videli smo manj maškar – komaj tri, tako da smo jim lahko podelili nagrade. Nekateri so pri tem ugotavljali, da se Slovenci ne znamo veseliti. Mislim, da to ne drži. Vsako hrupno karnevalsko vpitje še ne pomeni, da je to tudi izraz veselja. Pogovor v prijetni slovenski družbi gotovo bolj blagodejno vpliva na človeka, kot pa udeležba v brezosebnem, pa čeprav hrupnem karnevalu.

Če že pri odraslih ni bilo dosti zanimanja za maske, pa je bilo to toliko bolj zanimivo in veselo za otroke. Ti so se predstavili v pisanih oblekah kot klovni, čarovnice, vitezi in princeze.

Slovenski kulturni dan smo letos že drugič praznovali skupaj. V zgodovini slovenskega naroda sta kultura in vera zmeraj šli v korak in druga drugo podpirali. Če bi manjkalo eno ali drugo, Slovenci najbrž ne bi več obstajali. Da nam je oboje potrebno smo dokazali tudi tokrat, ko smo se v cerkvi in v dvorani zopet zbrali v velikem številu. Mnogi so pri maši prvič videli sodelovanje **diakona g. Janeza Perčiča**, ki bo diakon samo začasno, ker bo konec junija posvečen v duhovnika.

Ko smo po maši napolnili dvorano pod cerkvijo, so nekateri odšli domov skoraj malo razočarani, ker niso dobili prostora v dvorani. Res nepričakovano velik odziv, čeprav letos nismo imeli v gosteh nobenega zbora iz domovine. Lahko smo veselili za tako veliko zavzetost naših ljudi.

Pod vodstvom učiteljice **Mire Turk-Radikovič** so recitatorji iz vrst otrok slovenskega dopolnilnega pouka slovenskega društva Sava in Slovenske župnije najprej predstavili življenje in delo pesnika Prešerna. Prešernov del se je zaključil s petjem pesmi Luna sije, ki so jo zapeli domači pevci

in pevke pod vodstvom **ga. Tončke Obreht**.

Najbolj zanimiv je bil drugi del, ko smo iz ust predstavnikov različnih narodov slišali slovensko besedo. Gospa **Chikako Bučar**, ki prihaja iz Japonske, vendar mojstrsko obvlada slovenski jezik, posreduje svoje znanje tudi drugim, ki želijo spoznati materin jezik svojega sozakonca, starih staršev ali prijateljev. Slišati slovensko besedo iz japonskih, nemških in francoskih ust je bilo res posebno doživetje.

V tretjem delu programa smo se še enkrat vrnil k poeziji. Slišali smo **pesmi pesnika Franceta Balantiča**, ki bi bil lahko Prešernov naslednik, če ga ne bi med drugo svetovno vojno pri 22. letih doletela kruta smrt, ko so ga revolucionarji skupaj z drugimi domobranci zaklenili v gorečo cerkev, kjer je zgorel. Kljub velikemu talentu je bil zaradi te krute usode skoraj 50 let zamočan in prepovedan, tako da ga skoraj nihče ni poznal. Njegove pesmi so zelo globoke, skoraj pre-roške, zato tudi nekoliko težje za poslušanje. Za sprostitev smo nato slišali še nekaj preprostejših pesmi, ki jih je napisal svetniški škof Anton Slomšek. Zlasti zanimiva in nevsiljivo poučna je bila pesem v obliki pogovora med vinom in vodo.

V Wiesbadnu, oz. Mainz-Kastelu je slovensko društvo "Slovenija" pripravilo kulturni dan nekoliko pozneje. V starodavni kasarni so dobili svoj kotic za srečanja. Tu so v prijetnem domačen vzdušju pripravili branje iz slovenske literature, predvsem Josipa Stritarja, pa tudi Prešerna in Balantiča. Slovenska učiteljica, **ga. Dragica Ahej** je uspela poleg učencev pridobiti tudi starše, da so z branjem sodelovali pri kulturnem večeru. Domiselno se je odpovedala nastopanju na odru in je večer organizirala tako, da je vsak ostal na svojem mestu za mizo, obdan od svojih domačih in kar tam prebral svoj del iz bogate narodove literarne zakladnice. Prav zato je bil večer toliko prisrčnejši. Starši se sicer radi izmikajo nastopanju, vendar je bilo tokrat v našem primeru drugače in prav je tako! Otroci v tujini

potrebujejo še posebej zgled staršev, če hočemo, da se bodo naučili slovenskega jezika. Da je bilo vzdušje res enkratno potrjuje tudi poznejše prepevanje slovenskih narodnih pesmi, kar je na žalost bolj redek pojav pri naših srečanjih. Izkazalo se je, da je med nami kar precej dobrih glasov, pa tudi animatorjev, ki bi lahko še kdaj pomagali ustvarjati prijetno slovensko vzdušje.

Smrt je spet razredčila slovenske vrste. V Frankfurtu je tik pred božičem, za posledicami hude bolezni, v starosti 72 let umrla **Jožica Hvasti, rojena Mlakar**. Na njeno željo so jo prepeljali v Slovenijo in jo pokopali v rodni žireh na Gorenjskem. Naj najde svojo večno domovino pri Bogu. Vsa slovenska župnija izreka svojem globoko sožalje.

Janez Modic

MÜNCHEN

Letošnje srečanje zakonskih parov je vodil p. dr. Vinko Škafar, izkušeni strokovnjak za dušno pastirstvo zakoncev.

Predavatelj, ki že vrsto let odlično urejuje Družinsko prilogo Družine, je svoj prispevek razdelil v dva dela: dopoldne je govoril o odnosu med zakoncema, popoldne pa je poglobil različna vzgojna vprašanja. Posebno zanimivi so bili otrokovi nasveti staršem. Veliko časa je bilo za pogovor in izmenjavo osebnih izkušenj. Odprto je bila sprejeta tudi pobuda o družinski uri. Enkrat tedensko naj bi se na isti dan, ob določeni uri zbrala vsa družina. Izključili naj bi televizijski sprejemnik in vse stvari, ki bi lahko motile nemoten pogovor. Družinski člani naj bi sproščeno spregovorili o vsem, kar so v tednu doživeli, kar jih teži in česar si žele. To je tudi priložnost za sprostitev napetosti, morebitnih nesporazumov in razgrnitev različnih mnenj. Vsa taka srečanja bi morali tudi duhovno poglobiti v obliki molitve, branja svetega pisma ipd.

Srečanja se je udeležilo sedem parov in pol, zato smo poskrbeli tudi za otroško varstvo. Bil je lep dan in

skupna želja vseh je, da bi ta srečanja, ki so zakoncem tako prirasla k srcu, še večkrat organizirali. Župnija načrtuje za prihodnje leto v juliju novo tridnevno srečanje v Polingu in prosi vse, ki jih veselijo takšna srečanja, da se nam pridružijo in si rezervirajo svoj prosti čas.

ROSENHEIM

Majhno in slikovito mestece na jugu Bavarske se ponaša z bogato zgodovino. V njem je našlo kruh precej slovenskih zdomcev.

Dvakrat v mesecu, na drugo in četrto nedeljo, se Slovenci zberemo ob 11.15, v kapucinski cerkvi pri pokopališču. Skupina nedelnikov sicer ni preveč številna, a je zvesta Bogu in domovini. Radi prihajajo, da slišijo domačo besedo in pomolijo v domačem jeziku. Po maši večkrat zavijemo v bližnje gostišče in poklepetamo v družabnem krogu.

Zdomskemu duhovniku, ki mora dušnopastirsko oskrbovati tako obširno župnijo, je vsako srečanje z župljani ljubo. Posebno pa je vesel, če se snide s tako prijetno, sproščeno in gostoljubno skupino.

STUTTART

Zahvala gospodu Cirilu Turku: V Stuttgartu so se na zadnjo nedeljo v februarju poslovili od svojega dolgoletnega izseljenskega duhovnika g. Cirila Turka. G. Ciril je 28 let zelo uspešno vodil to slovensko župnijo. Rodil se je 23. maja 1927, v vasi Ratje, župnija Hinje. Osnovno šolo je končal v Hinjah. Gimnazijo je začel v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani, nastopil je čas vojne in leta 1949 maturiral v Spitalu ob Dravi. Bogoslovje je študiral v Salzburgu in bil leta 1953 posvečen v duhovnika. Kot kaplan in pozneje duhovnik je deloval na Tirolskem in v Salzburgu. V letih 1959/66 je deloval kot slovenski izseljenski duhovnik v Oberhausenu, škofija Essen, leta 1966 pa je nastopil svoje duhovniško poslanstvo v Stuttgartu. Leta 1982 je postal tudi duhovni svetnik škofije Rottenburg – Stuttgart. Vseskozi je bil mož trdne vere in mož prve ure, kakor ga je na mašnem slavlju poimenoval g. Janez Pucelj. Vedno je zvesto opravljal svoje naloge in pri tem uporabljal vse svoje sposobnosti, ki so mu bile dane. Vestno in z vsem srcem je skrbel za slovenske vernike, ki so bili na začasnem delu v tem pre-

Sorodniki in prijatelji družine Hvala ob krstu njihovega prvorojenca Florijana (Frankfurt)

delu Nemčije. V dokaz njegovega zavzetega delovanja in njegove ljubezni do slovenskega človeka je tudi največje število naročnikov Naše luči (800), ki prihajajo iz njegove župnije. Razširjal je slovensko pisano besedo in bil velik podpornik slovenskega tiska v domovini. Bil je duhovnik in Slovenec, ki mu narodna pripadnost nekaj pomeni. Zaradi svoje uspešne dejavnosti je veljal za enega glavnih nasprotnikov napoštenege režima, ki je tedaj še vladal v Sloveniji. Danes mu je to lahko le v pohvalo – ljubil je slovensko besedo in ji je ostal zvest tudi v najtežjih časih.

Hvala vam g. Ciril za vse kar ste naredili za Slovence v Evropi in za vašo skrb, ki ste jo namenili pri razširjanju in obstoju Naše luči. Hvala vam!

Uredništvo Naše luči

nizozemska

Naša velika noč: Blagoslov velikonočnih jedil bo na veliko so-

boto v Heerlerheide, Cornelius Kerk ob 6. uri popoldan. Po blagoslovu bo priložnost za spoved.

Slovesnost vstajenja: Heerlerheide, velikonočna procesija ob 7.30 v velikonočnem jutru. Slovesna maša bo ob 8. uri zjutraj.

29. maja bo **vseslovensko romanje** združeno z materinskim in očetovskim dnevom. Podrobna obvestila bomo objavili v prihodnji Naši luči.

Za Našo luč, ki sedaj prihaja iz Ljubljane, želimo, da bi jo **naročili vsi**, ki jo še nimajo.

Vinko Žakelj

švedska

Olimpijski pozdrav s Švedske

Mesec februar je najkrajši izmed vseh mesecev v letu. Bil je zaznamovan z olimpijskimi igrami v sosednji Norveški in z različnimi srečanji in dogodki, ki so zaznamovali življenje slovenske skupnosti na daljnem severu.

Slovenski dušni pastir Zvone je pridno obiskoval vse skupnosti, ki imajo sv. mašo od prve do četrte nedelje v mesecu. Začel je s srečanji na jugu Švedske, v Landskroni in Malmoju in jih končal s prijetnimi srečanji in obiski v Stockholmu in Kopingu. Vmes so bila srečanja še v Halmstadu in Helsingborgu na drugo nedeljo v mesecu ter na tretjo nedeljo obisk in sv. maša v Jonkopingu. Prijeten je bil zaključek nedeljskih srečanj v Goteborgu pri oltarju in po sv. maši ob kavi. Kljub zimskim razmeram in včasih negotovosti kakšna bo cesta, je slovenski dušni pastir vselej srečno pripotoval med svoje drage rojake.

Prvo srečanje v mesecu februarju se je začelo že v soboto, 5. februarja 1994, ko se je slovenski duhovnik odpravil na pot prej kot običajno in sicer zato, da obišče **družino Črnc** iz Landskrona, obenem pa izkoristi priliko za obisk **Slovenskega društva** v tem mestu, ki dobro opravlja svoje poslanstvo za ohranitev korenin pripadnosti slovenskemu narodu in Cerkvi. Bogu hvala za take dobre žene in može, ki čutijo, da je slovenski narod skozi vso zgodovino, tudi povojno, ohranil zvestobo Bogu in Materi božji ter življenje po evangeljskih vrednotah in božjih zapovedih, ne pa pripadnost ideologiji. Bog daj, da bi tudi druga in naslednje generacije Slovenk in Slovencev čutile isto in se obenem zavedale, da je nemogoče preživeti kot narod, še posebej v tujini, brez pripadnosti domovini in Cerkvi, oziroma Bogu. Ne smemo pozabiti, da so vsi, ki bivajo v tuji deželi, čeprav so bili tam tudi rojeni, vendarle tujci in **potomci priseljencev**. Srečanje v Slovenskem klubu se je zavleklo že kar čez polnoč, vendar ni bilo skrbi za naslednji dan, ker je bila sv. maša šele ob pol eni popoldne. Po njej je še ena slovenska družina poskrbela za kosilo in nato pa se je na hitro odpravil na pot proti jugu Švedske. Tam je bilo vzdušje v cerkvi enkratno, saj je bila nedelja zaznamovana s praznikom Svečnice. Za uvod smo še zadnjič

Münchenski zakonci pri maši v kapeli

zapeli božično pesem. Celotno vzdušje pri tej praznični sv. maši je bilo v duhu Jezusovega rojstva in njegovega prihoda v tempelj. Ob tej priliki je slovenska božična pesem čudovito odmevala v zelo akustični cerkvi v Malmoju. Seveda tudi tu ni manjkalo kasnejše srečanje ob kavi in kratek klepet.

Po tem srečanju se je slovenski duhovnik **napotil proti Helsingborgu**, kjer je obiskal družino, tam prespal in se naslednji dan podal proti domu. Vmes je bila še ena postaja, saj je bilo v ponedeljek **dekanijsko srečanje** vseh škofijskih duhovnikov in narodnih dušnih pastirjev v Halmstadu. Po skupnem srečanju pa je bilo še dolgo v noč prijetno ob dobri večerji in veselem pogovoru o duhovniških dogodivščinah na terenu in pri pastoralnem delu. Po 10. uri zvečer je bilo potrebno vzeti pot pod noge in priti domov v Goteborg. Bogu hvala, da je bil zraven še hrvaški duhovnik. Pot je bila tako krajša, saj sta se narodna dušna pastirja veliko pogovarjala o svojih izkustvih na terenu, pa tudi o skrbi, kdaj bo konec vojne in grozne morije v BiH. Tako je bilo tudi zadnjih 145 km srečno prevoženih.

Naslednja nedelja se je začela zelo zgodaj, saj je bilo potrebno priti iz Goteborga v Halmstad že pred 9. uro zjutraj. Hvala Bogu, da je bila cesta kar ugodna za vožnjo. V glavnem je bila suha zaradi nizkih temperatur. Samo potovanje je bilo prijetno, saj je bila čudovita jutranja zarja in lep sončni vzhod. Kako prijetno je po takem izkustvu priti na kraj sv. maše in z ljudmi izreči zahvalo za dar Jezusovega vstajenja in našega odrešenja. Po sv. maši je sledilo **srečanje v župnijskem domu**, nato pa prijetno slovensko **kosilo pri družini Lipič**. Popoldan se je bilo potrebno hitro podvzati in pravočasno priti do Helsingborga, kjer je bila večerna sv. maša. Slovenski dušni pastir želi, da bi pred vsako sv. mašo, če je le mogoče, bila kratka pevska vaja za pesmi, ki se bodo pele med sv.

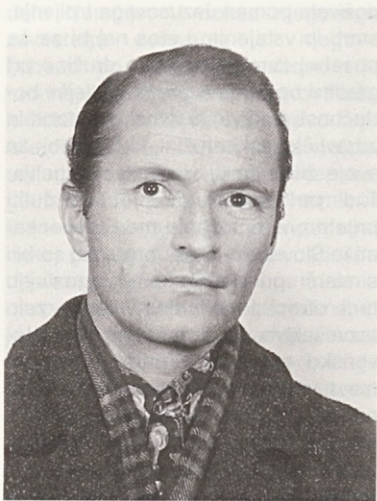
bogoslužjem. Mnoge pesmi se niso pele, oziroma se redko pojejo, zato besedilo ali pa melodija počasi toneta v pozabo. In da bi bilo sodelovanje pri sv. maši čim lepše, vabi slovenski duhovnik vse ljudi, da se potrudijo priti vsaj 20. minut prej v cerkev. Tudi, če je on kdaj zadržan zaradi obiskov, ljudje lahko tedaj izkoristijo čas za molitev in osebno pripravo na sv. mašo. Vzdušje je bilo tudi pri tem nedeljskem bogoslužju prijetno. Žal je bil g. Zvone neprijetno presenečen, ker je večina ljudi odšla domov, ne pa na srečanje ob kavi.

Tretja nedelja je za slovenskega duhovnika ena najmanj obremenjujočih, saj je vožnja najkrajša, čeprav včasih delno najtežja, vendar je bila to pot kar v mejah normale. Zaradi počitnic in Olimpijskih iger je bil obisk nekoliko bolj siromašen, vendar se je kljub temu zbralo nekaj moških in žena pri sv. maši v Jonkopingu. Zaradi snežnih razmer na cesti in zaradi **obiska Kobilškove mame**, obhajila na njenem domu blizu Borasa in zaradi krajšega postanka pri družini Košak, je moral po sv. maši g. Zvone kar hitro na pot. Ob takih prilikah ne misliš na to, kaj in kdaj boš jedel – na prvem mestu je srečanje z ljudmi in pogovor z njimi. Tudi to je **hrana za človeka**, saj je Jezus rekel, da človek ne živi samo od kruha, ampak tudi od božje besede, oziroma od medsebojnega pogovora. Čas se je hitro približal 3. uri popoldan, ko je moral slovenski dušni pastir zapustiti ga. Kobilšek in njeno življensko zgodbo, ki je bila prepletena z lepimi in žalostnimi dogodki in trpljenjem, ko sta po vojni z možem romala v Francijo in od tam na Švedsko, kjer sta si ustvarila dom in družino. Naslednja postaja je bila cerkev Kristusa Kralja v Goteborgu. Tam so ga čakali **Gvardijančičevi**, ki so pripravili domače pecivo in kavo za srečanje po slovenski sv. maši. Nato je bila sv. maša. Pri njej je bila nagovorjena slovenska skupnost na Švedskem, naj sprejme povabilo za postni čas in tudi ona stopi na **pot notranjega spreobrnjenja**, da bi lepše in globlje

doživela pomen Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja. Letos naj bi se še posebej zamislili v vlogo družine pri graditvi boljšega sveta in svetlešje bodočnosti Cerkve, ki temelji na dobri in zdravi človeški družini, ki črpa sok za svoje življenje iz vrednot evangelija. Tudi po tej sv. maši je bilo čutiti prijetno razpoloženje med Slovenkami in Slovenci v Goteborgu, saj so bili s starši pri nedeljskem bogoslužju tudi otroci in mladina, kar je zelo razveselljivo in pomembno za slovensko skupnost v tem največjem mestu na zahodni obali Švedske in največjem potniškem pristanišču te severne dežele. A tudi ta nedeljski večer se ni končal za slovenskega duhovnika samo s kavo. Po njej je sledil v misijonski pisarni prijeten **pogovor z Janezom**, ki čuti težo križa – kaj pomeni zapustiti domovino in zaživeti novo življenje daleč od svojih domačih. Z hvaležnostjo v srcu je omenjal pozornost in ljubezen družine svojega brata, ki mu pomaga, da se ne počuti osamljenega in zapuščenega. V močno oporo sta mu Bog in Mati božja – posebej Marija s Sv. gore pri Gorici, ki tako čudovito varuje njegovo rodno Primorsko.

*Lars D'amico in Rozmary Mak
sta si v Byarumu obljubila
zvestobo do smrti*

Pokojni Ivan Silič iz Malmöja

Kako prijetno je prisluhnti človeku, ki mu je velika skrb tudi vseslovensko binkoštno **srečanje v Vadsteni**, kjer je živela velika žena – Sv. Brigita. Še več pa je za domačega duhovnika vredno to, da so mnogi ostali zvesti otroci dobrega Boga.

Čas med tednom, pred zadnjo nedeljo v mesecu, je bil v znamenju olimpijskih iger v Lillehamerju na Norveškem. Želja vseh, ki živijo v tujini, je

Pokojni Karel-Čarli Krumpačnik iz Malmöja

bila **zmaga slovenskih deklet in fantov** v areni belega športa – ljudje zunaj vedo povedati, da je to boljša predstavitev male in mlade Slovenije, kakor pa srečanje raznih slovenskih politikov in državnikov z enakimi tujimi partnerji.

Vredno je bilo "navijati", saj smo skupaj s Švedi **dobili prvo medaljo**. Oni s Pernillo zlato, mi pa z našo Alenko bronasto.

Četrta nedelja, največkrat tudi zadnja v mesecu, je najdaljša. To je dobrih 520 kilometrov na eno stran. Tokratna nedelja je bila bogato poplačana. Sreča se je z bronasto medaljo nasmehnila našemu smučarju **Juretu Koširju**. Bogu hvala za lepe slovenske dosežke, tudi tiste, ki niso bili okronani z medaljami. Ko bi naši politiki in nekateri ministri tako pošteno in krepko tekmovali za dobro slovenskega naroda in ko bi toliko naredili za predstavitev Slovenije, kot to storijo naši športniki in športnice. Žal pa je bila ta zadnja nedelja in čudovito **slovensko kosilo pri družini Zorin** zaznamovana z zelo skromnim obiskom v prestolnici Švedske. To je zelo boleče izkustvo, s katerim se slovenski duhovnik srečuje še v nekaterih drugih krajih. Takšno žalostno razmišljanje je bilo pretrgano v Kopingu, kjer se je pri sveti maši in v klubu zbralo veliko Slovencev. Škoda, da niso vsi vedeli za 34. letnico zakoncev **Mesič s Huste**, ki so sami že večkrat ponudili prenočišče slovenskemu duhovniku, da je ta lahko naslednji dan srečno odpotoval nazaj v Goteborg.

Poroka:

Že od jeseni naprej sta se Lars D'amico in Rozmary Mak skrbno pripravljala na skupno življenjsko pot. Velik dogodek zanj je bil dan poroke, ki je bila 18. decembra 1993 popoldan, v Byarumu blizu Vagge-ryda, kjer živi družina Mak. Na ta veliki dogodek ju je pripravil stolni kaplan Martin. Mlada novoporočenca sta na srečanje povabila tudi g. Zvoneta, ki ju je večkrat obiskal in jima razlagal pomen in lepoto zakramenta sv.

zakona. Ker pa je slovenski duhovnik novi prišlek na Švedskem, se v tako kratkem času ni mogel naučiti tujega jezika. Zato sta se mladoporočenca odločila, da bo poroko opravil g. Martin. Nevesta izhaja iz slovensko zavedne katoliške družine, tako da je pri poroki sodeloval tudi slovenski duhovnik, kar je bilo zelo lepo vpleteno v celotni obred. Cerkev v Byarumu je bila zelo slovesno okrašena. K oltarju ju je spremljal slovesni zvok orgel, ki so s svojim igranjem nakazale, da mladoporočenca nista več kakor dva potoka, ki vsak zase žuborita v naravi, ampak postajata z dnem poroke kakor reka, ena in sama na tej poti svojega življenjskega teka. V skrbi za blagoslov na njuni novi poti življenja, je slovenski duhovnik, zanju in za blagoslov njenega zakona, da bi bil rodoviten v duhovnem in telesnem smislu, že prej daroval sv. daritev – da bi ljubi Bog, ki je v njiju dobro delo začel, to delo po njunem lepem zakonskem in družinskem življenju tudi dokončal in ju nekoč bogato poplačal z večno srečo v nebesih!

Obenem je bila prisotnost slovenskega duhovnika zahvala družini Mak, ki je v njegovem življenju naredila zanj že veliko dobrega – v Sloveniji in na Švedskem. Vsem, ki živijo v Slovenski Bistrici in mislijo, da so Makovi krivi za odhod g. Zvoneta v tujino, pa naj velja bratska beseda, da če ne bi on sam skušal hoditi za Jezusom, dobrim Pastirjem, potem prav gotovo ne bi bil danes na Švedskem, oziroma ne bi bil v duhovniškem poklicu.

Vsem bralkam in bralcem NL, ki se bodo prepoznali v teh "fotografijah" in bodo menili, da kakšna misel ni bila dobro "posneta" ali pa, da je bilo kaj preveč razgaljujoče, oziroma nerodno povedano ali opuščeno, se pisec tega članka opravičuje.

Vsem doma in v tujini želim lepe postne duhovne prenovne in kar najgloblje doživljanje skrivnosti Velike noči! In ko bodo zbrani duhovniki na Veliki četrtek, s svojimi škofi in stolnih

Veliki četrtek, s svojimi škofi v stolnih cerkvah pri krizmeni sv. maši, posebej v mariborski stolnici, naj se spomnijo vagabunda s Švedske in prosijo zanj ter za vse duhovnike, misijonarje in za vse tiste, ki delajo zunaj, da bi bili zares vsem dobri pastirji in Kristusovi služabniki. Naj velikonočni zvonovi in pesem, po duhovnem prerobenju v postnem času, odmevajo v srcih vseh ljudi, ki bodo praznovali svete skrivnosti. "In Kristusov velikonočni mir naj kraljuje v srcih vseh ljudi!"

vaš Zvone, švedski vagabund

švica

SOLOTHURNKO PODROČJE

Nemško-slovenska maša v Trimbachu: Letošnji postni čas in z njim povezane žrtve, odpovedi, molitve in druga dobra dela, je za kristjane v Švici potekal pod geslom "**Žene oblikujejo svet**". Nesporno je namreč, da imajo žen(sk)e velik delež pri oblikovanju sveta, kar pa je žal marsikdaj premalo upoštevano in priznано. A s strani koga? Slovničar se je naravnala po naravi, ki je živa in neživa, zato je vpeljala še srednji spol. Življenje, ki je lahko samo živo ali pa ga ni, nam zato na dano vprašanje daje jasen odgovor.

Pa vendar drži: **Žen(sk)e so v vseh časih (so)oblikovale svet** in ga bodo kljub vsemu tudi v prihodnosti. Za ponazoritev tega dejstva je švicarska umetnica Martine Waltzer izdelala izrazen plakat: dve stilizirani žen(sk)i obkrožata vrtečo se zemljo ter povezujeta sever in jug. Za vsaj delno potrditev pa je indijska umetnica Lucy D'Souza narisala t.i.m. prt lačnih, sestavljen iz sedmih svetopisemskih slik iz stare in nove zaveze:

1. Hebrejski babici Sefora in Fua Pustita dečke živeti kljub prepovedi egiptovskega kralja (2 Mz 1,15-17);
2. Aronova sestra in prerokinja

Marija (Mirjam) poje, igra in pleše – z njo pa še druge žene – v zahvalo Bogu za rešitev pred Egipčani ob prehodu skozi Rdeče morje (2 Mz 15,19-21);

3. Vdova Moabka Ruta s svojo taščo Noemo, prav tako vdovo in s svojim bodočim drugim možem Boozom v Judovi deželi (Rut 1,22; 2,8; 4,13);

4. Marija obišče svojo sorodnico Elizabeto in "povečuje Gospoda" (Lk 1,39-55);

5. Božje kraljestvo je "podobno kvasu, ki ga žena vzame in zamesi v tri merice moke, dokler se vse ne prekvasi" (Lk 13,21);

6. Vztrajnost in vera kanaanske žene, ki ji Jezus ozdravi hčer (Mt 15, 22-26);

7. Marija Magdalena sporoči apostolom veselo novico, da je videla od mrtvih vstalega Jezusa (Jn 20,18).

Bogoslužje božje besede na vsako postno nedeljo vsebinsko obravnava eno sliko. Tako je 2. postna nedelja bila namenjena sliki, ki ponazarja Aronovo sestro Marijo. To je za naše vernike v Oltnu in okolici imelo poseben pomen. Župnija v TRIMBACHU pri Oltnu nam namreč pogo-

sto daje na razpolago svojo cerkveno dvorano za razne vaje in prireditve. Zato se je **folklorna skupina Encijan**, ki največkrat uporablja dvorano, namenila da se jim vsaj malo oddolži. V soboto, 26. februarja zvečer, smo imeli skupaj s tamkajšnjimi župljani, v njihovi cerkvi **nemško-slovensko mašo**, ki jo je ob somaševanju upok. župnika g. Alfonsa Belserja in našega p. Damijana vodil domači župnik g. Josef von Arx. Lepo je bilo poslušati sozvočje nemške in slovenske pesmi, besede in molitve. Gospa **Irena Fux** je na kratko predstavila našo Slovenijo in folklorno skupino. Na župnikovo željo so ob koncu maše, kakor Aronova sestra Marija z ženami, v cerkvi pred oltarjem odplesali en splet plesov. Za naše pojme sicer nekoliko nenavadno, toda župnik je znal predhodno ljudem lepo pojasniti, da je tudi ples lahko znamenje, način in izraz božjega češčenja. O tem smo se lahko vsi prepričali, saj je bila izvedba res povsem drugačna od siceršnjih nastopov: v cerkvi je vladala sveta tišina. Slišal se je le umirjen glas harmonike skupaj z rahlimi koraki plesalcev tako, da se je vse skupaj

(nadaljevanje na strani 34)

Pater Robert povezuje program proslave Prešernovega dne v Zürichu

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

● NAPIŠI PRAVILNO OBLIKO

Še dve (minuta) manjka do pol treh. Peter je kot zmešan mahal z (roke). Lenka ne mara jesti (ričet). Pogovori se o osnutku s (profesor) Marušičem. Mati in hči se nista dobro (razumeti). Kar ti mu (reči). Teta, ali ste se res (ustrahiti) mojega psička? Popoldne se bomo šli (kopati). Niti ob desetih ga nisem mogel (prebuditi).

● POSTAVI LOČILA, KJER JE TO POTREBNO

Av av kako me to boli! Hej Micka kam si dala jogurt. Hej zaspanca kaj se zdaj vstane? O to je lepo! O ti bedak ti! Joj kako se sveti! Kakšna žival pa je to ojej! Če se ne vrneš pravi

čas bo joj. Pssst daj mir! Bum bum bum je zagrmelo po vratih. Larifari to govori komu drugemu. Lej lej to je pa Matjaž.

● VSTAVI USTREZNE VEZNIKE

Po morju plavajo ladje ... barčice. Bližal se je večer, ... sonce je zahajalo. Sedeli smo v senci, ... tudi v senci je bilo zadušno. Irena ni samo pametna, ... tudi dobra. Rad grem k Novakovim, ... pri njih je zmeraj zabavno. Zmočili smo si čevlje, ... je bila trava še rosna. Hotel sem iti na izlet, ... sem ostal doma, ... je deževalo.

● ODVISNIKE PRETVORI V POLSTAVKE

Primer: Odhitela je, da bi odprla

vhodna vrata. Odhitela je odpret vhodna vrata.

Težko mu je bilo, ko si je iskal primerno stanovanje. Ko je šel mimo trafike, je kupil Slovenca. Sklenila sva, da bova obiskala Sveto goro. Gospodinja je prišla na trg, da bi kupila svežo zelenjavo. Postregli so nam s pijačo, ki so jo hladili v reki. Otroci so stekli na pomol, da bi tekmovali v skakanju.

● PRETVORI NASLEDNJE VELELNIKE V POGOJNIKE

Daj kapo z glave. Sezuj si čevlje. Pomagaj mi nesti kovček na železniško postajo. Nanosi drva! Zakuri peč v sobi. Pravočasno vrni sposojene knjige. Pojdi z menoj na sprehod. Igraj odbojko z nami.

● POPRAVI NAPAKE:

Na prešernovi proslavi je držal govor ravnatelj. Pred dvema leti se je poročil moj prijatelj. Brane Oblak je veliko doprinesel k

oton župančič zeleni jurij

Jurij Zeleni se z mavrico
paše,
srečno, vesélo sêlo bo
naše:
že za vodó čez travnike
jaše.

Z glávo namigne – trava
se vzdigne,
ôbraz okrene – veje
odene,
z ôkom obrne – cvetje se
strne.

Jurij Zeleni, ne hôdi
drugam,

vinca in pesmi poln je
naš hram,
drago bo tebi, milo bo
nam.

Dobri ljudjé vi, jasno vam
lice!
Rad bi popeval z vami
zdravice,
ali golé so Slovenske
gorice.

Jasno vam lice, misel
najbolja!
Z vami ostati biló bi me
volja,

a na Koroškem še pusta
so polja.

Pusta so polja, slana in
mraz,
treba hiteti, kliče me
čas,
ali ob leti spet bom pri
vas.

Konja vzpodbôde, v
daljo izginja,
cvetje, zelenje za njim
se razgrinja,
da nas Zelenega Jurja
spominja...

zmagi svojega moštva. Oče nas je zvečer peljal v pizzerijo in naročil coca-colo z ledom. Včerajšnja 100 odstotna podražitev kruha je močno vznemirila prebivalstvo. V goriških Brdih vsako leto pripravijo Praznik češenj. Ker nisem položil izpita, sem moral ponavljati razred. Minister kljub očitnim napakam ni hotel dati ostavke. Jezerska obala se je strmo spuščala.

• ZAMENJAJ NA POL VIKANJE S PRAVIM VIKANJEM:

Kaj ste izgubila, gospa? Soseda, ali ste že šla na trg? Stric Janez, ali nam boste posodil konja in voz? To ste pridna, Tilka.

REŠITVE NALOG

• IZ NEDOLOČNIKOV V VELELNIKE 2. OSEBE EDNINE:

Bodi pri miru, drugače se bo veja odlomila. Nikar me ne glej tako zbudeno. Imej pamet, tako ne bo šlo. Pojdi mi z luči. Pošlji mu darilo po pošti. Ujemi žogo. Vzemite kralja z adutom. Teci do kostanja in nazaj. Vrži kamen v vodo. Lezi, Muri! Obleči si dolge hlače. Ostriži si lase. Postrezi si sam. Reci mu, naj neha razbijati.

• **PRAVILNA OBLIKA:** Še dve minuti manjka do pol treh. Peter je kot zmešan mahal z rokami. Lenka ne mara jesti ričeta. Pogovori se o osnutku s profesorjem Marušičem. Mati in hči se nista dobro razumeli. Kar ti mu reci. Teta, ali ste se res ustrašili mojega psička? Popoldne se bomo šli kopat. Niti ob desetih ga nisem mogel prebuditi.

• **LOČILA:** Av, av, kako me to bolilo! Hej, Micka, kam si dala jogurt. Hej, zaspanca, kaj se zdaj

vstane? O, to je lepo! O, ti bedak, ti! Joj, kako se sveti! Kakšna žival pa je to, ojej! Če se ne vrneš pravi čas, bo joj. Pssst, daj mir! Bum bum bum je zagrmelo po vratih. Larifari, to govori komu drugemu. Lej, lej, to je pa Matjaž.

• **IZ ODVISNIKOV V POL-STAVKE:** Težko mu je bilo iskati primerno stanovanje. Gredečo mimo trafike, je kupil Slovenca. Sklenila sva obiskati Sveto goro. Gospodinja je prišla na trg kupit svežo zelenjavo. Postregli so nam s pijačo, hlajeno v reki. Otroci so stekli na pomol, tekmovali v skakanju.

• **IZ VELELNIKOV V POGOJNIKE:** Bi dal kapo z glave. Bi si sezul čevlje. Bi mi pomagal nesti kovček na železniško postajo. Bi nanosil drva. Bi zakuril peč v sobi. Bi pravočasno vrnil sposojene knjige. Bi šel z menoj na sprehod. Bi igral odbojko z nami.

• **POPRAVLJENE NAPAKE:** Na Prešernovi proslavi je govoril ravnatelj. Pred dvema letoma se je poročil moj prijatelj. Brane Oblak je veliko prispeval k zmagi svojega moštva. Oče nas je zvečer peljal v pizzerijo in naročil kokakolo z ledom. Včerajšnja 100–odstotna podražitev kruha je močno vznemirila prebivalstvo. V Goriških brdih vsako leto pripravijo praznik češenj. Ker nisem napravil izpita, sem moral ponavljati razred. Minister kljub očitnim napakam ni hotel odstopiti. Jezerski breg se je strmo spuščal.

• **VIKANJE:** Kaj ste izgubili, gospa? Soseda, ali ste že šli na trg? Stric Janez, ali nam boste posodili konja in voz? To ste pridni, Tilka.

Pripravil Milan Kobal

Izražajmo se lepo

CEL, (CELA; CELO) – pridevnik, ki izraža nerazdelfjenost, nedotaknjenost:

Na policah so ležali celi in razrezani hlebci. Po napadu ni ostala niti ena hiša cela. Gospodinja je razbila vsa jajca, niti eno ni ostalo celo.

– *izraža polno mero:* Za kosilo je pojedel cel obrok. Celo plačo je zapravil v gostilni. Čeprav je bil še otrok, je moral plačati celo karto.

– *poudarja velikost, razsežnost česa:* Na razpis so dobili cel kup prošenj. Krpan je bil za celo glavo višji od vseh. Pred Magistratom je smučarje čakala cela vrsta ljudi.

– *v ironični rabi izraža majhnost:* Na voljo sem imel celi dve minuti. Za opravljeno delo je dobil celih petdeset tolarjev. Na predavanju so bili celi trije študentje.

CELOTNO – čemur nič ne manjka: Izšlo je pisateljevo celotno delo. Njegov celotni naslov je na ovojnici. Celotna zbirka obsega deset knjig.

CELOSTNO – kar meri na celoto, jo ima v mislih, jo upošteva: Vsi so ga hodili poslušati, ker je bil njegov pogled na težave celosten. Probleme so obdelali celostno.

(nadaljevanje s str. 31)

skladno ujemalo s svetostjo prostora. Vsem sodelujočim naj velja prisrčna zahvala za čudovito oblikovano in doživeto mašo!

Damijan

ZURICH

Dan slovenske kulture v Švici

V začetku naše osrednje proslave ob PREŠERNOVEM DNEVU v Zurichu smo se zbrali k obhajanju evharistične daritve. Kajti vera in kultura se ne izključujeta. Na tej osnovi je izzvenel tudi priložnostni nagovor p. Roberta, ko je preko Brižinskih spomenikov, Trubarjevega Katekizma in Dalmatinove Biblije do Prešerna pozval navzoče, da je obhajanje slovenskega kulturnega praznika ravno pravšnji trenutek za razmislek, **kako Slovenci ravnamo s knjigo**. Knjiga je namreč občutljiv merilni mehanizem, ki nam kaže, koliko nam je do lastne narodne substance in hkrati tudi do ugleda naše nacionalne države.

Letošnja Prešernova proslava je bila zasnovana v dveh delih. Prvi del je bil posvečen največjemu jezikoslovcu 19. stoletja, frančiškanskemu patru Stanislavu ŠKRABCU, ob 150-letnici njegovega rojstva. Predstavila nam ga je prof. **Mija Cafnikova**. V drugem delu smo se srečali z globokim sporočilom Prešernove pesmi. Notranji log recitala se je razpenjal med temeljnimi motivnimi krogi Prešernove poezije: *domovina in pesništvo, ljubezen, življenje in smrt*. Recital je oblikoval slovenski učitelj **Vladimir Donaj**.

Odrska scena je bila delo umetnika **Jožeta Cafnika**, ki se vedno bolj uveljavlja na področju slikarske umetnosti, predvsem s slikanjem na svili in v uporabni umetnosti. Njegova umetniška dela pa so sprejeta tudi v kolekcijo voščilnic UNICEF. Grafika s podobama p. Stanislava in Prešerna, za podlago faksimile Prešernovega rokopisa Zdravljica in del napisa s spominske plošče, vzdane na ko-

stanjeviškem samostanu, je zapolnila zadnjo steno velikega odra župnijske dvorane.

Prešernovo proslavo je spremljal s svojo pesmijo komorni zbor **SLOVENIJA** iz Zuricha. Zbor uči in vodi **Stane Zalar**.

V recitalu so nastopali učitelji slovenskega jezika in slovenske kulture v Švici, to so: Marjana KLEPAC in Slavka POGAČ ter Vladimir DONAJ; mladi slovenski rod v Švici: sestra Andreja in Martina ŠOLAR, Valerija ČEPON, Jernej FIKFAK; tenorist Stanislav ŠULIGOJ ob spremljavi pianista prof. Aleša PUHARJA iz Liechtensteina ter komorni zbor SLOVENIJA.

Slišali smo ZDRAVLJICO, odlomek iz GLOSE, VRBO, STRUNAM, LUNA SIJE, DOHTAR, JE OD VESEL'GA ČASA, samospev KAM skladatelja Miroslava Vilharja, OSRČENJE, K SLOVESU, uglasbil Davorin JENKO, V SPOMIN ANDREJA SMOLETA ter sklepno besedo Vladimira DONAJA. V njej je poudaril Prešernovo resnično globoko in nepopustljivo rodoljubje, ko kot svetovljan in Slovenec odločno brani svoj narodni jaz in obstoj, a je obenem do kraja odprt enakopravnemu sožitju vseh narodov sveta. Hkrati pa je vse navzoče opozoril na pogubne posledice zanemarjanja in zapostavljanja lastnega jezika ter sklicujoč se na dolg, ne samo svojim znamenitim prednikom, ampak pred-

vsem sebi kot Slovincem in svojim otrokom, ki rastejo z nami na tujem, da po svojih najboljših močeh ohranjamo in negujemo slovenski jezik in kulturo.

"JASNIL SI NAM SLOVENSKEGA JEZIKA DUŠO, JEZIKA MOJSTER, UČENI TI SLOVENEK... skupaj z matično domovino se klanjamo tvojemu spominu ob 150 letnici tvojega rojstva, dragi pater Stanislav ŠKRABEC!" je zaključil proslavo p. Robert, ki je prireditev tudi povezoval.

Ostala mu je še samo prijetna dolžnost, da se je zahvalil vsem nastopajočim in vsem, ki so se odzvali vabilu na proslavo, pripravili dvorano in oder, vsem, ki so poskrbeli, da si nismo samo privezali duše, temveč, da smo imeli tudi nekaj za pod zob in da smo si lahko potešili žejo.

Iz kuhinje pa je že dišalo – ne samo po pustnih dobrotah, saj je bila obenem pustna nedelja, ampak tudi po kranjskih klobasah, ki jih je posebej za to priložnost naredil mesar Janez iz Amriswila. Še dolgo potem sta se razlegali slovenska beseda in slovenska pesem in zdelo se je, da nam je bila domovina na dosegu roke; še več, kot da so se razdalje razblinile. Šele ko so avtomobilski žarometi zatipali v temo, smo se začeli zavedati, da se vračamo v jekleni objem tujine.

p. Robert PODGORŠEK

BLAGOSLOVLJENE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ŽELI

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

pisma

LITERARNI VEČER ob slovenskem kulturnem prazniku

Ob spominu na največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna je Turistično društvo Ljubljana Moste priredilo kulturni večer s pesnikom, minoritskim patrom MIRKOM PIHLERJEM, na imenitni turistični domačiji "Pr' Krač" v Dolskem pri Ljubljani.

Pesniško zbirko "**Večerni spomini**" je predstavil novinar in urednik kulturnih oddaj radia Slovenija Marjan Kovačevič-Beltram, ki je za pesniški prvenec napisal spremno besedo.

Zbirka sodi med prvinsko in tematsko raznoliko liriko. Pomenljiv je že naslov zbirke "Večerni spomini", ki je povzet po naslovu ene od Pihlerjevih pesmi. V svojih

spominih, ki se prebudijo v pesniku, se avtor pesniške zbirke v svojih verzih **spominja svojih nablížjih in trpečih ljudi**. Poleg razpoloženske lirike v njegovih delih začutimo tudi razmišljajočo tematiko, ki nam odkriva pesnika v njegovem poklicnem delu dušnega pastirja. Pesmi so berljive za vsakogar, ki živi v našem grobem, tihem, lepem in zlobnem svetu.

Sobotni kulturni večer pred slovenskim kulturnim praznikom so popestrili z nastopi Slovenskega okteta in Kamniških kolednikov ob milodonečih zvokih citer. Odprli so tudi **razstavo pesnikovih likovnih del**, ki jih pater Mirko tokrat že tretjič samostojno razstavlja. V Pihlerjevih akvarelih prevladuje **verovajska in domačijska** motivika. Pesnik je v nadaljevanju kulturnega večera poudaril, da so njegove pesmi in slike neločljive in se medsebojno povezujejo in dopolnjujejo. V pesniški zbirki so tudi njegove slike,

ki so tematsko vezane na pesmi.

Tako nam je pater pripravil odlični kulturni užitek in nad vse topel večer. V sproščenem pogovoru s pesnikom in slikarjem, ki ga je vodil predsednik TD Edvard Svetek, smo o umetniku in patru zvedeli še marsikaj drugega: je župnik v Sostrem pri Ljubljani, njegov najstarejši konjiček pa je magija. S tega področja ima že kar nekaj mednarodno priznanih odličij in medalj. Po pogovoru nam je pokazal tudi nekaj svojih "coprniških" veččin in prijetno razvedril izbrane goste, med katerimi smo opazili župana občine in druge politične in kulturne veljake. Ob dobri kapljici, ki nam jo je ponudil prijazni gostitelj, je nekaj malega razložil tudi o vinskih kulturah, saj je pesnik eden redkih slovenskih vitezov reda Gradiščansko panonskih vitezov vina.

Emerik Emerson

razpis štipendij

ŠTIPENDIJE ZA SLOVENCE zunaj republike Slovenije in njihove potomce za študijsko leto 1994/95.

Razpisane štipendije so za naslednje vrste študija:

1. **Dodiplomski študij** na univerzah v Sloveniji

2. **Krajše izpopolnjevanje** od treh do 12 mesecev s prednostjo na področjih slovenskega jezika, etnologije, kulturne, socialne in politične geografije, muzikologije, umetnostne zgodovine in zgodovine za diplomante višjih oz. visokih šol.

3. **Celoletna šola** slovenskega jezika za tujce.

Štipendije so namenjene študentom **slovenskega porekla**, ki so pripravljene po povratku v državo, kjer živijo, aktivno **sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine**.

Vse prijave morajo obsegati:

- lastnoročno **napisano prošnjo** z utemeljitvijo (namen študija i.p.), življenjepis (z opisom doseganega šolanja in dela v slovenskih organizacijah in ustanovah),
- **rojstni list** (fotokopijo),
- **priporočilo slovenskega društva**, v katerem je včlanjen kandidat ali njegovi starši.

Samo za študij pod točko 1. poleg tega še: fotokopijo spričevala zaključnega izpita (matura) in razredna spričevala

srednje šole z navedbo vseh predmetov.

Samo za študij pod točko 2. še: fotokopijo diplome višje ali visoke šole.

Prošnje in navedene dokumente **pošljite do 30. junija 1994** na naslov:

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT, Župančičeva 6, 61000 Ljubljana (KOMISIJA ZA ŠTIPENDIRANJE SLOVENCEV ZUNAJ REPUBLIKE SLOVENIJE IN NJIHOVIH POTOMCEV)

Telefon: 061/1254-208, int. 42, št. faxes: 061/214-820.

dr. Slavko Gaber
MINISTER za šolstvo in šport

oglasi

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU*****, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15% popusta. – **PH-PALACE HOTEL*****, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, tel. ex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

● **V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo **HOTEL EMONA*****, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15% popusta. – **HOTEL EMONA*****, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**,

Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI**: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, **AVTORADIO** Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

● **PREVODI** – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

● V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela **FRANKENHOF**, Lorbacherstr. 3, tel. in fax 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata **Silvija** in **Tine Bibič**.

● Prodajam novo hišo, zgrajeno v dve etaži, na parceli cca 500 kv. m.

Oddaljena je 4 km od morja, blizu Ankarana – 2 WC, dva balkona, 4 sobe. Prodajam za cca 220 tisoč DEM. Pišite: **BELAK** Ivanka, Rudnik c. I/I, 61108 Ljubljana. Tel.: 061/331-697

● Prodajam dvostanovanjsko hišo v Zgornjem Dupleku, 8 km od Maribora. Ima dve garaži, telefonski in kabelski priključek za TV. Primerna je tudi za manjšo obrt. Naslov: Kurnik Franc, Zg. Duplek 74, 62241 Sp. Duplek, Maribor. Tel.: 062/681-687

● V Spodnji Kungoti pri Mariboru vzamem konje v pension. Na razpolago: boxi, izpusti, pašniki, longirni krog, manež 20 x 60 m, prepreke, cavalette, tuš za konje, trener, klubski prostori. Jožek Grandošek, Gradiška 412, 62211 Pesnica. Telefon ob delavnikih do 14. ure: 062/212-941

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr.2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojno pismo za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

– Kako, da ti lasje tako izpadajo?

– Zato, ker sem nenehno žalosten.

– Zakaj si pa nenehno žalosten?

– Zato, ker mi lasje izpadajo.

– Te nesreče pa mi res ni bilo treba!

– Kaj se ti je pa zgodilo?

– Pomisli, grem po cesti in najdem tisočak ...

– Praviš, da je to nesreča?

– Seveda, ker je šel z menoj prijatelj, ki sem mu dolžan dva tisočaka.

– Kje je tvoj bratranec?

– Bolan je.

– Kaj mu pa je?

– Tekmovala sva, kdo se bo bolj iztegnil skozi okno, pa je on zmagal.

Janez in Peter sta belila zunanjo stran hiše v drugem nadstropju. Ker nista imela tako dolge lestve, sta položila na okno desko. Peter je pleskal na zunanji strani, Janez pa je sedel na notranji, da je bilo ravnotežje.

Naenkrat se oglasi zvonec. Janez je brž skočil z deske, da bi videl, kdo je pred hišnimi vrati. Ko pride dol, zagleda na tleh Petra in užaljeno pravi:

– Ko bi vedel, da si ti, pa ne

bi šel pogledat, kdo zvoni!

Francelj je prišel k so-rodnikom na obisk. Bil je na moč lačen in je komaj čakal, da bi mu kaj postregli. Ker si ni vedel drugače pomagati, je vprašal svojo petletno nečakinjo:

– Minka, kdaj pa pri vas večerjate?

– Navadno ob sedmih, pove dekletce. Če je pa kdo pri nas, počakamo, da odide.

– Vi bi si morali kupiti zavese za okna. Včeraj sem vas videl, kako ste poljubljali ženo.

– Motite se, dragi sosed! Včeraj sploh nisem bil doma.

Mož: "Danes sem pa tako vesel, da bi objel in poljubil vsakega človeka."

Žena: "Eh, stari, potem boš pa nocoj ostal doma."

– Moja žena zna kuhati, a noče.

– Moja pa ne zna kuhati, a kuha.

– Borut, kako to, da se ti pišeš Beltin, tvoja mama pa Mavrič?

– To je pa zato, ker se je moja mama drugač poročila, jaz pa ne.

– S teboj se ne bi poročila, če bi bil edini možki na svetu.

– Verjamem, saj bi te v milijonski gneči ženske prav gotovo pohodile.

– Moja hčerka je snedla toliko sladoleda, da je zbolela. Zdaj ima 39 stopinj.

– Pod ničlo?

Učitelj: "Lev je kralj vseh živali."

Učenec: "Gospod učitelj, kaj pa bi bilo z njim, če bi živali razglasile republiko?"

Pisatelj: "Po pravici mi povejte, v katerem delu igre je največ dovtipov?"

Igralec: "V odmoru; takrat jih delajo za odrom na vaš račun."

– Zakaj pa tenorist tako robanti v garderobi? Kaj mu ni zadosti, da je dobil devet lovorjevih vencev?

– To že, toda plačal jih je deset.

Kmet pelje kravo po poljski poti.

"Hej," zavpije poljski paznik, "ali ne vidite napisa, da je ta pot samo za pešce?"

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road**, tel. + faks 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 0222 - 55 25 75, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrbčanska 114, Andrej Urbančl, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *m.sgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: m.sgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 43100 Gorizia**, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Ciril Turk*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan***KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2**tel. + faks 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135